

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE SREDNJOBOSANSKOG KANTONA/KANTONA SREDIŠNJA BOSNA

2022.

Broj: 01-02-08-11-3-3019-7/22

Sarajevo, august 2023.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II.	REZIME DATIH PREPORUKA	5
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU	7
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA.....	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	13
5.1	Izrada i donošenje finansijskog plana i plana poslovanja.....	13
5.2	Izvještavanje	15
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	15
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA	15
6.1.1.	Prihodi i primici	15
6.1.1.1	Prihodi od poreza	16
6.1.1.2	Neporezni prihodi	16
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	18
6.1.2.1	Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda	18
6.1.2.1.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih.....	18
6.1.2.1.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	19
6.1.2.2	Rashodi zdravstvene zaštite	20
6.1.2.3	Tekući transferi	26
6.1.2.4	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	27
6.1.3	Finansijski rezultat	27
6.2	BILANS STANJA	28
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	28
6.2.2	Stalna sredstva	29
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	30
6.2.4	Popis sredstava i obaveza	31
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	31
7.	JAVNE NABAVKE	32
8.	IT REVIZIJA U PROCESIMA TREZORSKOG POSLOVANJA, HCFIS-A, KONTROLE POTROŠNJE LIJEKOVA, PODRŠKE INOSIGURANJU I PROCESU USPOSTAVLJANJA INFORMACIONOG SISTEMA ZDRAVSTVA U SREDNJOBOSANSKOM KANTONU	34
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	37
V.	PRILOZI	39
1.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	39
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	39

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna (u daljem tekstu: Zavod)** koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2022. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Zavoda na 31. 12. 2022. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Rashodi po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju nisu knjigovodstveno evidentirani niti priznati na osnovu nastanka poslovnog događaja, što je propisano članom 76. Zakona o budžetima u FBiH. To je imalo za posljedicu da su rashodi precijenjeni za 1.089.691 KM. Osim toga, nisu evidentirana potraživanja i obaveze po istom osnovu, zbog čega su obaveze potcijenjene za 1.689.375 KM, a potraživanja za 93.161 KM, što nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačke 6.1.2.2 i 6.2.1 Izvještaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primjenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Zavod ne posjeduje dokumentaciju o vlasništvu ili posjedu šest poslovnih prostora čija je nabavna vrijednost u Bilansu stanja na 31. 12. 2022. godine iskazana u iznosu od 736.508 KM (tačka 6.2.2 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Zavoda odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovio Zavod.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Zavoda;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna za 2022. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Zavoda za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primjenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Vođenje evidencija o radnom vremenu vrši se na način da je kod svih zaposlenika iskazano identično vrijeme početka i kraja radnog dana, a korištenje pauze i prekid rada se ne evidentiraju, zbog čega izražavamo sumnju u njihovu vjerodostojnost (tačka 6.1.2.1.1 Izvještaja).**
- **Na području Srednjobosanskog kantona postupak ugovanja usluga zdravstvene zaštite se ne provodi u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Jedinstvenom metodologijom kojom se bliže uređuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove, zbog toga što je Vlada Srednjobosanskog kantona Zaključcima odložila primjenu Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava u FBiH. To je imalo za posljedicu i neprovođenje kontrole i praćenja ugovorenih zdravstvenih usluga kako je predviđeno Jedinstvenom metodologijom (tačka 6.1.2.2 Izvještaja).**
- **Nisu stečeni uslovi da Zavod sačinjava Program zdravstvene zaštite s obzirom na to da Plan i program mjera zdravstvene zaštite na području Srednjobosanskog kantona, koji se utvrđuje na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo, nije donio nadležni ministar zdravstva, te da na području kantona nije u primjeni Jedinstvena metodologija kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove (tačka 6.1.2.2 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Zavoda odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrshodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. **Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.** Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Zavoda, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 29. 8. 2023. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s.r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s.r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Uspostaviti i implementirati sistem internih kontrola u dijelu donošenja mape poslovnih procesa, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.*	Uspostaviti funkciju interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.	4.
3.	Donijeti plan integriteta i vršiti njegov nadzor u skladu s Akcionim planom za borbu protiv korupcije Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna za period 2022-2025. godine.	4.
4.	Kod pripreme i izrade finansijskog plana pridržavati se rokova utvrđenih Zakonom o budžetima u FBiH, a prilikom izmjena i dopuna finansijskog plana donijeti odluku o izmjeni odluke o izvršenju finansijskog plana.	5.1
5.	Izdatke nastale po osnovu pruženih usluga hitne zdravstvene zaštite inostranim osiguranicima na osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju planirati i iskazivati u okviru ugovorenih i drugih posebnih usluga, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	5.1
6.	Poduzimati aktivnosti prema Poreznoj upravi u FBiH u cilju bolje naplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje.	6.1.1.1
7.	Evidencije o radnom vremenu voditi u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim osobama angažovanim na radu.	6.1.2.1.1
8.*	U saradnji sa Vladom Srednjobosanskog Kantona osigurati da se ugovaranje usluga zdravstvene zaštite za područje Srednjobosanskog Kantona provodi putem postupaka javne nabavke, a ugovori o pružanju usluga zdravstvene zaštite zaključuju sa najpovoljnijim ponuđačima, kako je propisano odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.	6.1.2.2
9.	Internim aktom urediti i provoditi kontrolu izvršenja zdravstvenih usluga utvrđenih zaključenim ugovorima sa zdravstvenim ustanovama i zdravstvenim radnicima.	6.1.2.2
10.	Poduzeti aktivnosti s ciljem uspostave kontinuirane kontrole nad troškovima lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda, u svrhu osiguranja racionalne potrošnje lijekova.	6.1.2.2
11.*	Potraživanja i obaveze, odnosno povezana razgraničenja i rashode po osnovu paušalnih naknada proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, evidentirati na propisanim bilansnim pozicijama, shodno Zakonu o budžetima u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH, i izvršiti usaglašavanje potraživanja i obaveza sa Zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH.	6.1.2.2
12.	Poduzeti aktivnosti prema Federalnom ministarstvu zdravstva vezano za upotrebu doniranih sredstava koja su evidentirana kao sredstva u pripremi.	6.2.2

13.*	Osigurati validnu dokumentaciju o vlasništvu ili pravu korištenja poslovnih prostora iskazanih u poslovnim knjigama Zavoda.	6.2.2
14.	Revalorizaciju za 2022. godinu izvršiti u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika Zavoda.	6.2.2
15.	Redovnim godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje potraživanja i obaveza i usaglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem, kako je propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.4
16.*	U okviru nadležnosti i ovlaštenja, sa Zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH i kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja osigurati tehnološki razvoj HCFIS-a.	8.
17.*	Poduzeti aktivnosti koje će omogućiti, u okviru nadležnosti, sudjelovanje u informatizaciji zdravstva u Srednjobosanskom kantonu sa Federalnim ministarstvom zdravstva i kantonalnim Ministarstvom zdravstva i socijalne politike i tu svrhu osigurati sve potrebne ljudske i materijalne resurse, te inicirati izradu strategije IT razvoja zdravstva Kantona.	8.
18.	Staviti novi server u funkciju i migrirati postojeće sisteme, aplikacije i podatke sa starog na novi server.	8.
19.	Poduzeti aktivnosti koje će omogućiti, u okviru nadležnosti, da se sistem „e-iskaznica“ implementira i integriše sa svim drugim neophodnim sistemima kako bi sistem „e-iskaznica“ mogao da se pusti u produkciju u punom kapacitetu.	8.
20.	Usvojiti politiku/proceduru za interno i eksterno komuniciranje u skladu sa zahtjevima standarda ISO 27001, gdje će, između ostalog, biti propisano da se poslovna korespondencija obavlja isključivo korporativnim e-mail adresama, a ujedno i zabranjuje upotreba privatnih e-mail adresa u poslovne svrhe.	8.
21.	Kontinuirano jačati interne IT ljudske resurse za podršku informatizacije zdravstva u Srednjobosanskom kantonu.	8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (6)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
  - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Odluka o izvršavanju Finansijskog plana Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna za 2022. godinu;
- Finansijski plan Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna za 2022. godinu i Odluka o izmjenama i dopunama Finansijskog plana Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna za 2022. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti FBiH;
- Zakon o lijekovima;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima
- Zakon o javnim nabavkama;
- Statut Zavoda zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna; kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Zavod je osnovan Odlukom o početku rada kantonalnog zavoda za zdravstveno osiguranje,² u skladu sa članom 119. Zakona o zdravstvenom osiguranju³ i Statutom Zavoda.

Zavod u okviru svoje nadležnosti obavlja sljedeće poslove: provodi politiku razvoja i unapređenja zdravstvene zaštite koja se osigurava obaveznim zdravstvenim osiguranjem; planira i prikuplja novčana sredstva obaveznog osiguranja, te plaća usluge zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnostima; obavlja poslove u vezi s ostvarivanjem prava osiguranih osoba, osiguranja zakonitog i blagovremenog ostvarivanja tih prava, te im pruža stručnu pomoć u ostvarivanju prava i zaštite njihovih interesa; obavlja poslove ugovaranja sa zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnostima; određuje kriterije i način korištenja, te visinu novčanog iznosa za naknadu putnih troškova u vezi s korištenjem zdravstvene zaštite i naknadu za pogrebne troškove; određuje visinu naknade plaće na teret Zavoda; način valoriziranja osnovice za naknadu plaće za vrijeme bolovanja; učestvuje u izradi i provodi međunarodne ugovore o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje; vrši obračun dugovanja i potraživanja troškova zdravstvenog osiguranja i druge poslove u skladu sa ovim ugovorima; obavlja poslove u vezi s ostvarivanjem zdravstvene zaštite u inostranstvu; kao i obavljanje drugih djelatnosti utvrđenih navedenim aktima.

Radi provođenja obaveznog zdravstvenog osiguranja organizovana je Stručna služba u sjedištu Zavoda u Novom Travniku. Kao poseban organizacijski oblik Zavod organizuje poslovnice zdravstvenog osiguranja koje imaju sjedište u općinama Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna (u nastavku: SBK), i to: Bugojno, Busovača, Jajce, Donji Vakuf, Kreševo, Gornji Vakuf, Dobretići, Kiseljak, Fojnica, Novi Travnik, Travnik i Vitez.

Unutrašnja organizacija Stručne službe Zavoda utvrđena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjeseta Zavoda koji donosi direktor Zavoda uz saglasnost Vlade SBK. Pravilnikom je sistematizovano 79 radnih mjeseta, a na 31. 12. 2022. godine popunjena su 74 radna mjesta.

Sjedište Zavoda je u Novom Travniku, u Ulici Kralja Tomislava br. 18.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Zavoda za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja finansijskog plana. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od novembra 2022. do juna 2023. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

---

² „Sl. novine SBK“, br. 9/00, 16/01

³ „Sl. novine FBiH“, br. 30/97, 07/02, 70/08, 48/11, 100/14 – odluka Ustavnog suda, 36/18 i 61/22

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u dalnjem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Zavoda za 2020. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i pozitivno mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Zavod je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su djelimično preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Uspostavljen je Registar rizika, a o praćenju i izvještavanju je informisano rukovodstvo Zavoda u skladu sa Strategijom upravljanja rizicima.
2.	Pravilnik o radu je u 2022. godini usklađen sa Zakonom o radu u dijelu utvrđivanja dnevnog odmora koji se ne uračunava u dnevno radno vrijeme Stručne službe Zavoda, te je precizno utvrđena visina osnovice (70% prosječne plaće u FBiH za posljednja tri mjeseca) i naknade za prevoz zaposlenima (u visini dnevne karte).
3.	Sredstva tekuće rezerve planirana su i izdvojena u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju.
4.	Porezi i doprinosi na naknade za rad zaposlenicima Zavoda angažovanim u komisijama obračunavaju se kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu sa važećim propisima.
5.	Obračun i isplata naknade članovima Upravnog odbora vrši se u skladu sa Odlukom i Zaključkom Vlade Srednjobosanskog kantona o visini naknade članovima Upravnog odbora Zavoda.
Djelimično realizovane preporuke	
1.	Izvršeno je knjigovodstveno evidentiranje potraživanja i obaveza proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju po osnovu stvarnih troškova, ali nije izvršeno evidentiranje potraživanja i obaveza po osnovu paušalnih naknada.
2.	Zavod je krajem revidirane godine dostavio Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH načelnu saglasnost za vođenje zajedničkog postupka nabavke usluga održavanja i nadogradnje HCFIS informacionog sistema. Krajem revidirane godine održan je zajednički sastanak svih kantonalnih zavoda i sačinjen je Zapisnik sa sastanka u kojem su navedeni planovi aktivnosti na realizaciji zajedničke nabavke. Na osnovu prezentovane dokumentacije do kraja revidirane godine zajednička nabavka nije provedena, niti je bilo dodatnih aktivnosti vezanih za realizaciju usluge nadogradnje i održavanja HCFIS sistema.
3.	Zavod nije bio aktivno uključen u procese pokretanja javnih nabavki i informatizacije zdravstva u Kantonu. Učestvovao je u fazi testiranja, tehničke podrške i uvođenja u produkciju pojedinih modula informacionog sistema. Zavod nema uvid u zaključene ugovore o implementaciji softverskih rješenja niti ugovore o održavanju sistema. S tim u vezi, Zavod treba poduzeti aktivnosti koje će omogućiti, u okviru nadležnosti, sudjelovanje u informatizaciji zdravstva u Kantonu sa Federalnim ministarstvom zdravstva i kantonalnim Ministarstvom zdravstva i socijalne politike i u tu svrhu treba osigurati sve potrebne ljudske i materijalne resurse, te inicirati izradu strategije IT razvoja zdravstva Kantona.

Nerealizovane preporuke

1.	Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta uskladiti sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH u dijelu broja sistematizovanih i popunjениh radnih mesta u Jedinici interne revizije.
2.	U saradnji sa Vladom SBK osigurati da se ugovaranje usluga zdravstvene zaštite za područje Srednjobosanskog kantona provodi putem postupaka javne nabavke, a ugovori o pružanju usluga zdravstvene zaštite zaključuju sa najpovoljnijim ponuđačima, kako je propisano odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Jedinstvene metodologije.
3.	Osigurati validnu dokumentaciju o vlasništvu ili pravu korištenja poslovnih prostora za imovinu iskazanu u poslovnim knjigama Zavoda.

Nakon izvršene revizije za 2022. godinu data je ukupno 21 preporuka, od čega je 15 novih i šest preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2020. godinu (tri djelimično realizovane i tri nerealizovane).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljenе prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljenе prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2022. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

U pismu menadžmentu dato je šest preporuka, od kojih je jedna implementirana do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, dvije su djelimično implementirane i tri nisu implementirane. Preporuke koje su djelomično implementirane ili nisu nikako, ponovit će se u Izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Zavod u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljujući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁴ i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela. Faktor koji najviše utiče na njegovu funkcionalnost je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17, 3/19

Rukovodstvo Zavoda odgovorno je za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u skladu sa propisima koji to regulišu, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrola. Također je odgovorno za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima i dobrom praksama interne kontrole), poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti.

Statut Zavoda usvojio je Upravni odbor, a saglasnost na njega dala je Vlada Kantona 2. 11. 2012. godine u skladu sa članom 95. Zakona o zdravstvenom osiguranju SBK.⁶ Statutom je uređena djelatnost, zastupanje, organizacija, prava, obaveze i odgovornosti organa upravljanja i rukovođenja, rješavanje o pravima i ostvarivanje prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, način rada i druga pitanja od značaja za rad Zavoda.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Zavoda (iz 2008. godine sa izmjenama i dopunama iz 2010, 2011, 2012, 2017. i 2019. godine) uređena je organizacija, način rada i poslovi iz djelatnosti Zavoda. Stručna služba Zavoda sastoji se od tri osnovne organizacijske jedinice: Stručna služba direktora, Stručna služba za opće pravne i kadrovske poslove i Stručna služba za finansijsko-računovodstvene poslove.

Pravilnikom o internim kontrolama – internim kontrolnim postupcima iz 2018. godine uspostavljen je sistem interne kontrole kojim su uređeni kontrolni postupci: upravljački, administrativno-interni, računovodstveni, postupci procjene rizika, informisanje, komunikacija i nadgledanje, kao i pisane procedure, odnosno interni akti Zavoda.

Imenovan je koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu. Strategiju upravljanja rizicima donio je Upravni odbor 24. 2. 2020. godine, kojom su definisani: procesi upravljanja rizicima, utvrđivanje i procjena rizika, postupanje po rizicima, procjena rizičnih faktora i procjena rizika na nivou Zavoda. Dio Strategije je Obrazac za utvrđivanje i procjenu rizika, koji sadrži ključne poslovne procese, procjenu rizika, uzroke i posljedice koje određeni rizici imaju na poslovanje Zavoda. Strategijom je predviđeno praćenje i izvještavanje o rizicima u kojem je navedeno da je ključni dokument za upravljanje rizicima Registar rizika.

U 2022. godini imenovan je koordinator za upravljanje rizicima. Izvršena je procjena rizika i sačinjen je Registar rizika i popunjeno Obrazac za utvrđivanje rizika, te je prezentiran direktoru i zamjeniku direktora (Obrazac registra rizika usvojili direktor i zamjenik direktora 14. 4. 2023. godine).

Nije sačinjena mapa ključnih procesa koja bi sadržavala opise poslovnih procesa koji se realizuju, način njihovog provođenja, pravila, procedure, kontrole, nadležnosti i odgovornosti potrebne za njihovo realizovanje, a koja je preduslov za procjenu rizika i formiranje registra rizika.

Zavod je sačinio Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu i dostavio ga Ministarstvu finansija SBK/KSB.

Nije u potpunosti uspostavljen i implementiran sistem finansijskog upravljanja i kontrole u dijelu kontrolnih aktivnosti u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima i aktima kojima se reguliše unutrašnja kontrola. Skrećemo pažnju na to da je mapiranje poslovnih procesa i njihova razrada veoma značajna, jer predstavlja osnov za utvrđivanje i procjenu rizika u organizaciji. Kvalitetne mape poslovnih procesa u kojima su precizirani jasni ciljevi olakšavaju identifikaciju ključnih rizika i rukovodstvu omogućavaju da za utvrđene rizike preispita postojeće kontrolne aktivnosti i poduzme adekvatne mjere.

Preporuka:

- **uspostaviti i implementirati sistem internih kontrola u dijelu donošenja mape poslovnih procesa, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.**

⁶ „Sl. novine SBK“, br. 13/00, 13/02, 11/04, 5/05, 12/09, 10/12, 12/15

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Ministarstvu finansija SBK/KSB u skladu s članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Organzi Zavoda

Upravni odbor obavlja poslove u skladu sa zakonom, Statutom i drugim aktima Zavoda, a Statutom je definisano da ga čini devet članova (tri iz reda osiguranika zdravstvenog osiguranja, dva iz reda poslodavaca i četiri člana iz reda zdravstvenih radnika). Upravni odbor imenovan je Rješenjem Vlade SBK od 26. 8. 2021. godine na osnovu člana 99. Zakona o zdravstvenom osiguranju SBK⁷ na mandatni period od četiri godine, u sastavu: Fuad Hajić, predsjednik, i članovi: Dragan Matić, Dejan Štekić, Asim Agić, Marko Šantić, Igor Blažević, Edin Šabanović, Boris Bilić i Amira Skaka. Rješenjem o razrješenju od 23. 11. 2021. godine Marko Šantić razriješen je dužnosti člana Upravnog vijeća i istog dana za članicu je imenovana Vlatka Komšić.

Zavodom rukovodi direktor Dragan Solomun i zamjenik direktora Salem Hodžić, koji su imenovani na novi mandat Rješenjem Vlade SBK od 10. 5. 2022. godine na period od četiri godine.

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁸ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,⁹ Zavod je obavezan uspostaviti jedinicu za internu reviziju. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Zavoda uspostavljena je Jedinica za internu reviziju u okviru koje je sistematizovano i popunjeno jedno radno mjesto – interni revizor. Jedinica za internu reviziju podrazumijeva rukovodioca i određeni broj internih revizora, a navedenim Zakonom i Pravilnikom propisane su nadležnosti rukovodioca i internih revizora.

Zavod se u 2021. godini obraćao Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva finansija sa zahtjevom za mišljenje na prijedlog nove sistematizacije jedinice za internu reviziju kojom je predviđeno radno mjesto rukovodioca interne revizije i jednog internog revizora. Prezentirano je mišljenje u kojem je navedeno da je planiran nedovoljan broj internih revizora, te su u 2023. godini poduzete aktivnosti na usaglašavanju Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji u dijelu organizacije jedinice za internu reviziju, gdje se planira uspostaviti jedinica za internu reviziju sa tri zaposlenika (rukovodilac i dva interna revizora). Do okončanja revizije Pravilnik o sistematizaciji radnih mesta nije izmijenjen.

Interni revizor je sačinio Godišnji plan i program rada interne revizije za 2022. godinu na osnovu Strateškog plana za period 2022-2024. godine. **To nije u skladu s članom 14. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, kojim je propisano da ih priprema rukovodilac jedinice za internu reviziju.**

U 2022. godini planirano je provođenje osam redovnih revizija, i to: Revizija provedenih aktivnosti na izradi i usvajanju Finansijskog plana Zavoda za 2022. godinu, Revizija primjene Pravilnika o refundaciji bolovanja preko 42 dana, Revizija o izvršenoj provjeri postupka popisa stalnih sredstava, sitnog inventara, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, vanbilansne aktive i pasive Zavoda na 31. 12. 2021. godine, Revizija ispunjenosti uvjeta pokrenutih postupaka za nadoknadu štete Zavodu – regresni postupci, Revizija organizaciono-tehničkih poslova i načina postupanja u radu sa Upravnim odborom, Revizija organizaciono-tehničkih poslova u radu sa matičnim evidencijama zaposlenika u Zavodu, Revizija provođenja preporuka iz revizorskog izvještaja o finansijskoj reviziji Ureda za reviziju institucija u FBiH za 2020. godinu i Revizija provođenja postupaka nabavke ortopedskih pomagala koji se provode u skladu sa Pravilnikom o ortopedskim pomagalima. Tokom godine su izvršene sve planirane revizije i sačinjeni su izvještaji o provedenim redovnim revizijama.

⁷ „Sl. novine SBK“, br. 13/2000, 13/02, 11/04, 5/05, 12/09, 10/12 i 12/15

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08, 10/16

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Pored navedenog, na zahtjev rukovodstva Zavoda provedene su i dvije neplanirane revizije za koje su sačinjeni izvještaji, i to: Analiza opravdanosti zahtjeva koji je upućen drugostepenoj ljekarskoj komisiji i izrada prijedloga odgovora na zahtjev i Analiza zahtjeva apoteke iz Kiseljaka za očitovanje na okolnosti načina i obaveza izdavanja fiskalnih računa za promet lijekova na teret sredstava Zavoda. U izvještajima internog revizora su analizirani zahtjevi i dati prijedlozi odgovora na navedene zahtjeve, te su date preporuke za nadležne stručne službe koje su i realizovane.

U okviru Godišnjeg izvještaja interne revizije za 2022. godinu koji je dostavljen CHJ u okviru Federalnog ministarstva finansija, data je opća pozitivna ocjena sistema finansijskog upravljanja i kontrole, odnosno da se kontrola provodi na svim nivoima i oblastima prema utvrđenim normama i procedurama koje se primjenjuju u Zavodu. Ukupan broj datih preporuka u izvještajima internog revizora za 2022. godinu jeste šest i sve su provedene tokom godine. Preporuke i izvještaji internog revizora su tretirali operativne i pojedinačne aktivnosti s ciljem davanja mišljenja ili prijedloga operativnog postupanja pojedinih službi Zavoda. Navedeno nije smisao funkcije interne revizije i potrebna su unapređenja u tom segmentu. Nismo se mogli osloniti na izvještaje interne revizije iz 2022. godine u značajnijoj mjeri i zaključak je da su potrebna unapređenja u segmentu interne revizije. Poslove internog revizora obavlja zaposlenik koji je početkom 2022. godine stekao uslove za penzionisanje, a još uvijek nisu poduzete aktivnosti za adekvatnu zamjenu.

Uzimajući u obzir navedeno, funkcija jedinice interne revizije nije uspostavljena u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- **uspostaviti funkciju interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.**

Prevencija korupcije

Vlada SBK donijela je Akcioni plan za provođenje strategije za prevenciju i koordinaciju borbe protiv korupcije za period 2021–2025. godine. Zavod je u oktobru 2022. godine donio Akcioni plan za borbu protiv korupcije Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna za period 2022–2025. godine. Akcionim planom definisan je nadzor nad provođenjem plana integriteta i ostalih antikorupcijskih dokumenata. Međutim, revizijom je konstatovano da plan integriteta nije donesen do momenta izrade ovog izvještaja. Prema informacijama prezentiranim u toku revizije, Zavod nije bio u mogućnosti donijeti plan integriteta jer su u toku aktivnosti pripreme obuke imenovanih zaposlenika u pojedinačnim institucijama kantona (među kojima je i Zavod) za izradu planova integriteta. Obuku treba provesti Tim za sprečavanje korupcije u saradnji sa Vladom SBK, a planirano je da bude u toku maja ove godine.

Preporuka:

- **donijeti plan integriteta i vršiti njegov nadzor u skladu s Akcionim planom za borbu protiv korupcije Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna za period 2022-2025. godine.**

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje finansijskog plana i plana poslovanja

Upravni odbor je 24. 11. 2021. godine donio Finansijski plan za 2022. godinu i Odluku o izvršavanju Finansijskog plana za 2022. godinu. Skupština SBK dala je saglasnost na Finansijski plan 28. 12. 2021. godine. Finansijskim planom su planirani uravnoteženi prihodi i primici i rashodi i izdaci u iznosu od 129.720.000 KM.

Prema odredbama člana 15. i 27. Zakona o budžetima u FBiH, Zavod je bio dužan da do 15. 8. 2021. godine dostavi Ministarstvu zdravstva SBK Prijedlog finansijskog plana za 2022. godinu. Prijedlog finansijskog plana, sa Odlukom o izvršavanju finansijskog plana, resorno ministarstvo trebalo je dostaviti Vladi Kantona do 15. 10. 2021. godine, koja ga nakon razmatranja treba dostaviti Skupštini kantona do 5. 11. 2021. godine. Međutim, Finansijski plan Zavoda za 2022. godinu i Odluku o izvršavanju finansijskog plana Zavoda za 2022. godinu Upravni odbor usvojio je tek 24. 11. 2021. godine.

Imajući u vidu da Prijedlog finansijskog plana nije sačinjen i dostavljen nadležnom Ministarstvu u zakonski utvrđenom roku, konstatujemo da prilikom izrade Finansijskog plana za 2022. godinu Zavod nije postupao u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

U strukturi ukupno planiranih prihoda najveći dio planiran je na osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje (114.070.000 KM), koji čine 88% ukupno planiranih prihoda Zavoda.

Planirani rashodi i izdaci najvećim dijelom u iznosu od 113.780.000 KM odnose se na rashode zdravstvene zaštite (najveći dio odnosi se na primarnu i bolničku zdravstvenu zaštitu u SBK (82.500.000 KM)), transfere i druge tekuće rashode (4.650.000 KM), rashode Stručne službe Zavoda (3.660.000 KM), kapitalna ulaganja (1.230.000 KM), tekuću rezervu (500.000 KM) i rezervu planiranu u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju (5.900.000 KM).

Upravni odbor je 29. 7. 2022. godine donio Odluku o izmjenama i dopunama Finansijskog plana Zavoda za 2022. godinu, na koju je Skupština SBK dala saglasnost 20. 9. 2022. godine. **Nije prezentirana Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o izvršenju Finansijskog plana Zavoda za 2022. godinu.** Zakonom o budžetima u FBiH, u članu 27. stav 2. je definisano da Finansijski plan vanbudžetskog fonda donosi nadležni organ sa odlukom o izvršavanju finansijskog plana, dok je članom 37. Zakona definisano da se izmjene i dopune finansijskog plana vrše po istom postupku koji se primjenjuje kod donošenja budžeta.

Odlukom o izmjenama i dopunama Finansijskog plana za 2022. godinu planirani su uravnoteženi prihodi i primici, rashodi i izdaci u ukupnom iznosu od 137.770.000 KM i u odnosu na prvobitni finansijski plan veći su za 8.050.000 KM.

Izmjenama i dopunama Finansijskog plana od ukupno planiranih prihoda i primitaka najveći dio planiran je na osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje u iznosu od 122.020.000 KM, koji čine 88,6% ukupno planiranih prihoda Zavoda (povećani su za 7.950.000 KM u odnosu na Finansijski plan).

Planirani rashodi i izdaci odnose se na: rashode zdravstvene zaštite u iznosu od 121.619.000 KM (povećani su za 7.839.000 KM u odnosu na Finansijski plan), tekuće transfere i druge tekuće naknade od 4.625.000 KM, rashode Stručne službe Zavoda od 3.796.000 KM, kapitalna ulaganja u iznosu od 1.230.000 KM. Sredstva tekuće rezerve planirana su u iznosu od 500.000 KM, a sredstva rezerve planirana u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju planirana su u iznosu od 6.000.000 KM i deponovana su kod ASA Banke kao depozit. Sredstva rezervi nisu korištena tokom 2022. godine.

Odlukom Upravnog odbora Zavoda od 28. 12. 2022. godine izvršena je unutrašnja preraspodjela sredstava predviđenih Finansijskim planom za 2022. godinu u iznosu od 1.219.500 KM, i to po nekoliko ekonomskih kodova (gdje je 850.000 KM prebačeno sa bolničke zdravstvene zaštite sekundarnog nivoa u kantonu na tercijarni nivo; sredstva u iznosu od 230.000 KM prebačena su na konsultativno-specijalističku zdravstvenu zaštitu vanbolničkog i bolničkog nivoa u kantonu, i to 150.000 KM sa naknade plaća zbog prijevremene spriječenosti za rad, a ostatak od 80.000 KM sa primarne opće zdravstvene zaštite; sredstva u iznosu od 130.000 KM prebačena su na ortopedske sprave i pomagala sa lijekova sa esencijalne liste (90.000 KM) i sa ostalih lijekova van esencijalne liste (40.000 KM); izvršena je preraspodjela 9.500 KM sa ostalih transfera pojedincima na izdatke za osiguranje, bankovne usluge i usluge platnog prometa (7.500 KM) i ostale nespomenute usluge i dažbine (2.000 KM)). Odlukom od 29. 12. 2022. godine Ministarstvo zdravstva i socijalne politike SBK/KSB dalo je saglasnost na navedene unutrašnje raspodjele.

Sačinjen je Program rada Zavoda za 2022. godinu i usvojen Odlukom Upravnog odbora od 28. 2. 2022. godine. Sačinjen je Dokument okvirnog budžeta Zavoda za period 2022-2024. godine koji se ažurira na godišnjem nivou.

Planiranje i knjigovodstveno evidentiranje rashoda po osnovu zdravstvene zaštite na osnovu Međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju (128.940 KM) nije izvršeno u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, što je šire obrazloženo u tački 6.1.2.3 Izvještaja.

Zavod pri izradi i donošenju finansijskog plana za 2022. godinu nije osigurao dosljednu primjenu Zakona o budžetima u FBiH jer nisu ispoštovani rokovi za sačinjavanje i podnošenje finansijskog plana, a prilikom izmjena i dopuna Finansijskog plana nije donešena Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o izvršenju Finansijskog plana Zavoda za 2022. godinu. Također, planiranje rashoda po osnovu zdravstvene zaštite na osnovu Međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju nije izvršeno u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuke:

- *kod pripreme i izrade finansijskog plana pridržavati se rokova utvrđenih Zakonom o budžetima u FBiH, a prilikom izmjena i dopuna finansijskog plana donijeti odluku o izmjeni odluke o izvršenju finansijskog plana;*
- *izdatke nastale po osnovu pruženih usluga hitne zdravstvene zaštite inostranim osiguranicima na osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju planirati i iskazivati u okviru ugovorenih i drugih posebnih usluga, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

5.2 Izvještavanje

Upravni odbor je 28. 2. 2023. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja o izvršenju finansijskog plana Zavoda za 2022. godinu. Zavod je Izvještaj o izvršenju finansijskog plana za 2022. godinu dostavio Ministarstvu zdravstva i socijalne politike SBK/KSB i Ministarstvu finansija SBK/KSB 2. 3. 2023. godine. Do momenta sačinjavanja ovog izvještaja nije prezentirano da je navedeni izvještaj razmatrala i na njega dala saglasnost Skupština Kantona.

Izvještaj o radu za 2022. godinu (uključuje i rad Stručne službe Zavoda) sačinio je direktor, a Upravni odbor ga je usvojio 28. 3. 2023. godine.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Zavod je sačinio Godišnji finansijski izvještaj za 2022. godinu i dostavio ga nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnji finansijski izvještaj, obrazloženo je izvršenje finansijskog plana u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Upravni odbor je 28. 2. 2023. godine usvojio Godišnji obračun Zavoda za 2022. godinu, u skladu s članom 19. Statuta.

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1. Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su prihodi u iznosu od 132.133.544 KM. Strukturu prihoda čine: prihodi od poreza u iznosu od 126.858.788 KM i neporezni prihodi u iznosu od 5.274.756 KM.

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi Zavoda najvećim dijelom se ostvaruju uplatom doprinosa za zdravstveno osiguranje u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Zakonom o doprinosima.¹⁰

Prihodi od doprinosa ostvareni su u iznosu od 126.858.788 KM. Njihova struktura je sljedeća: prihodi za obavezno zdravstveno osiguranje zaposlenika (124.440.095 KM), za nezaposlene i samozaposlene (2.313.385 KM) i prihodi za dobrovoljno osiguranje (105.308 KM). Odlukom o utvrđivanju osnovica i stopa za obračunavanje, te načina obračunavanja i uplaćivanja doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje na području SBK i njezinim izmjenama i dopunama regulisana je vrsta, obveznici obračuna i uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, visina stopa, kao i način obračuna i uplate doprinosa u Srednjobosanskom kantonu. Odlukom je određeno da osnovica za obračun doprinosa ne može biti niža od najniže plaće utvrđene Općim kolektivnim ugovorom za FBiH. Uplaćeni doprinosi evidentiraju se kao prihod u skladu sa načelom modificiranog nastanka događaja, po kojem se prihodi i primici priznaju u periodu u kojem su mjerljivi i raspoloživi u skladu sa članom 11. Pravilnika o knjigovodstvu Zavoda.

Broj osiguranika na području SBK u 2022. godini iznosio je 200.305, što je približno isti broj kao u prethodnoj godini (u 2021. godini je bilo 200.973 osiguranika).

U nadležnosti Porezne uprave je kontrola, način obračuna i naplate doprinosa kod obveznika, kao i poduzimanja mjera prinudne naplate u skladu sa Zakonom o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa od 1. 1. 2011. godine.¹¹ Zavod ima pristup Jedinstvenoj bazi podataka Porezne uprave FBiH, odnosno preuzima podatke o uplati doprinosa od banke na dnevnom nivou i evidentira ih u svoju bazu podataka (isti fajl preuzima i Porezna uprava u FBiH).

Pristup bazi podataka Porezne uprave FBiH osigurava i uvid u podatke osiguranika (prijava na obavezno zdravstveno osiguranje, odjava, promjena podataka), dok pristup podacima o dugovanjima po obveznicima i po osiguranicima nije omogućen.

U skladu sa članom 18. Zakona o zdravstvenom osiguranju, kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja obavezni su organizovati praćenje ostvarivanja i korištenja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, praćenje uplate i potrošnje, po obveznicima doprinosa, kao i drugih sredstava i лично za svakog osiguranika. U toku 2022. godine Zavod nije poduzimao aktivnosti s ciljem rješavanja naplate dugovanja obveznika u SBK u saradnji sa Poreznom upravom FBiH (nisu prezentirane konkretne redovne i sistematske aktivnosti prema Poreznoj upravi, već se po potrebi ostvaruju pojedinačni kontakti razmjene informacija). Zavod ne raspolaže kopijama sporazuma o anuitetnoj otplati duga koje Porezna uprava zaključuje sa poreznim obveznicima. **Prema tome, smatramo da nije ostvarena potpuna saradnja između Zavoda i Porezne uprave FBiH u dijelu razmjene potpunih i blagovremenih informacija i zajedničkog djelovanja, kako bi naplata doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje bila uspješnija.**

Preporuka:

- **poduzimati aktivnosti prema Poreznoj upravi u FBiH u cilju bolje naplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje.**

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi ostvareni su u iznosu od 5.274.756 KM. Uglavnom se odnose na prihode po osnovu neposrednog učešća osiguranih lica u pokriću troškova zdravstvene zaštite u vidu uplate premije osiguranja u iznosu od 3.553.430 KM, prihode od inostranog osiguranja (stvarne i paušalne naknade za zdravstvenu zaštitu članova porodica radnika zaposlenih u inostranstvu, inostranih penzionera i njihovih porodica) u iznosu od 1.689.183 KM i ostale prihode u iznosu od 32.142 KM.

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 01/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19, 4/21

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 42/09, 109/12, 86/15, 30/16, 96/21

Prihodi po osnovu neposrednog učešća osiguranih lica u pokriću troškova zdravstvene zaštite u vidu uplate premije osiguranja ostvareni su u iznosu od 3.553.430 KM. Strukturu ovih prihoda čine: prihodi od pružanja usluga građanima - markice (3.502.177 KM) i prihodi od pružanja usluga građanima - participacije (51.253 KM). Odlukom Skupštine SBK o premiji - učešću osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite na području SBK¹² propisan je način učešća, visina učešća, mjesto i način plaćanja, evidentiranje i iskazivanje priliva sredstava i iznos učešća osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite, te slučajevi u kojima osigurana lica na osnovu Zakona o zdravstvenom osiguranju i navedene odluke, ne učestvuju u pokriću dijela troškova zdravstvene zaštite i druga pitanja značajna za njezino provođenje. Sredstva ostvarena naplatom premije osiguranja su prihod Zavoda kako je propisano zakonom i navedenom odlukom.

Upravni odbor je 9. 11. 2021. Odlukom o premiji – sudjelovanju osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na području SBK za period 1. 1. 2022. do 31. 12. 2022. utvrdio iznos premije od 29 KM po osiguraniku (predstavlja 5,25% izvršenih rashoda Zavoda u 2020. godini dijeljeno sa brojem osiguranika budući da je to zadnja godina za koju je bio poznat podatak o ukupnom rashodu Zavoda u iznosu od 113.650.907 KM). Ukupno naplaćenu premiju Zavod uplaćuje zdravstvenim ustanovama koje su ih i ostvarile u skladu sa Odlukom Upravnog odbora, a u cilju osiguranja sredstava za rad. Odlukom i ugovorima zaključenim sa zdravstvenim ustanovama je regulisano da su zdravstvene ustanove dužne dostaviti mjesečne izvještaje o naplaćenim prihodima po osnovu premije sa primjerkom virmanskih uplata. Na osnovu prezentovane dokumentacije konstatovali smo da zdravstvene ustanove Zavodu uredno dostavljaju mjesečne izvještaje o namjenski utrošenim sredstvima.

Prihodi od inoosiguranja ostvareni su u iznosu od 1.689.183 KM, a odnose se na prihode od: paušalnih naknada (1.506.705 KM) i stvarnih naknada (182.478 KM). U skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja u FBiH (u dalnjem tekstu: FZZOIr) koordinira međunarodne ugovore o socijalnom osiguranju i provodi ih i koordinira rad kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje. Zbog većeg broja reklamacija i kontrareklamacija samog Zavoda i zemalja sa kojima su potpisani sporazumi o socijalnom osiguranju, obračuni naknada, kao i njihova naplata, traju po nekoliko godina (naplata paušalnih naknada tokom 2022. godine odnosi se najvećim dijelom na 2017., 2018. i 2019., a prihodi od stvarnih naknada najvećim dijelom odnose se na 2017. i 2018. godinu).

Obavljenom revizijom konstatovali smo da Zavod vodi pomoćnu evidenciju potraživanja i obaveza proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, te raspolaže podacima o potraživanjima i obavezama po ovom osnovu. **Zavod je u svojim poslovnim knjigama evidentirao potraživanja po stvarnim naknadama (429.260 KM), što odgovara pomoćnoj evidenciji, ali nije evidentirao potraživanja po osnovu paušalnih naknada (93.161 KM) na osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i drugih država (detaljnije u tački 6.2.1 Izvještaja).**

Ostali prihodi iskazani su u iznosu od 32.142 KM, a odnose se na prihode ostvarene po osnovu regresnih postupaka (21.935 KM) pogrešne uplate po kojima se ostvaruju povrati i sl. (6.611 KM) i na prihode od kamate na depozite u banci (3.596 KM).

Zavod je, u skladu sa članovima 66. i 71. Zakona o zdravstvenom osiguranju, obavezan zahtijevati naknadu prouzrokovane štete od lica koje je prouzrokovalo bolest, povredu ili smrt osiguranog lica, kao i naknadu štete kada je nastala upotrebom motornog vozila, neposredno od pravnog lica za osiguranja imovine i lica, kod koga je štetnik sklopio ugovor o obaveznom osiguranju od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima (regresni postupci). Obavljenom prethodnom revizijom konstatovali smo da je Zavod vršio plaćanja faktura zdravstvenim ustanovama po ovom osnovu, ali u knjigovodstvenoj evidenciji nije imao potraživanja po osnovu regresnih postupaka, iako je ostvario prihod po tom osnovu. Postupajući po preporuci iz Pisma rukovodstvu, Zavod je izvršio analizu regresnih postupaka i evidentirao potraživanja po ovom osnovu za postupke za koje je imao kompletiranu dokumentaciju (54.663 KM), dok je za sedam regresnih postupaka ukupne vrijednosti 27.537 KM u toku kompletiranje dokumentacije, nakon čega će se izvršiti evidentiranje potraživanje.

¹² „Sl. novine SBK“, br. 11/08 i 12/15

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 128.090.410 KM.

Strukturu rashoda i izdataka s indeksima ostvarenja čine: rashodi zdravstvene zaštite u iznosu od 120.436.390 KM (94,1%), tekući transferi i drugi tekući rashodi u iznosu od 4.240.865 KM (3,3%), rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda u iznosu od 3.282.127 KM (2,5%) i izdaci za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 131.028 KM (0,1%).

6.1.2.1 Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda

Rashodi i izdaci Stručne službe iskazani su u iznosu od 3.282.127 KM i čine 2,5% ukupnih rashoda i izdataka Zavoda.

Strukturu rashoda i izdataka Stručne službe Zavoda čine: plaće i naknade troškova zaposlenih (2.542.375 KM), doprinosi (242.426 KM) i izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (497.326 KM).

6.1.2.1.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće, naknade troškova zaposlenih i doprinosi iskazani su u iznosu od 2.784.801 KM, i imaju sljedeću strukturu: bruto plaće i naknade plaća (2.234.554 KM), naknade troškova zaposlenih (307.821 KM) i doprinosi (242.426 KM).

Obračun plaće i naknada vrši se u skladu sa Zakonom o radu u FBiH, Pravilnikom o radu koji je donio Upravni odbor, Odlukom o utvrđenju koeficijenata složenosti poslova i Odlukom o osnovici za obračun plaće (mjesečno utvrđeni iznosi) koju su donijeli direktor i zamjenik direktora.

Izvršili smo uvid u obračun i isplatu plaće i naknada plaća za mart, septembar i decembar 2022. godine. Obračun plaće vrši se u skladu sa članom 134. Pravilnika o radu, na način da se prosječna neto plaća prema objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku svede na nivo 70 %, koji se zatim dijeli s najnižim koeficijentom složenosti (u 2022. godini iznosi 2.60). Koeficijent složenosti posla se kreće u rasponu od 2.60 do 8.30. Koeficijent složenosti plaća direktora i zamjenika direktora je definisan Ugovorom o radu na koji je saglasnost dala Vlada SBK.

Pravilnikom o radu Zavoda definisano je da se osnovna plaća zaposlenika može korigovati dodavanjem stimulacije na osnovu prijedloga rukovodioca maksimalno 20%. Prema dostavljenom podatku, ukupan neto iznos isplaćenih stimulacija u 2022. godini iznosio je 13.806 KM. Plaća zaposlenika se uvećava za 0.6 % za svaku godinu penzijskog staža, s tim da povećanje ne može biti veće od 20%. Nadalje, zaposleniku se može isplatiti dodatni iznos po osnovu učešća u raznim komisijama (javne nabavke, popisi itd.), za šta se donose rješenja direktora, a za koje se vrši poseban obračun u skladu sa zakonskim propisima (obračunavaju se puni porezi i doprinosi). Ukupan neto iznos isplaćen po osnovu učešća u radu komisija u 2022. godini iznosio je 19.490 KM i odnosi se na 19 zaposlenika.

U 2022. godini je zaposleno ukupno pet radnika (dva na neodređeno i troje na određeno vrijeme). Broj zaposlenika koji su stekli uslove za penziju u 2022. godinu i ranije (2020. godine) je pet, od toga je četvero podnijelo zahtjev za produženje ugovora o radu i nastavili su radni angažman. Do okončanja revizije preostao je jedan od zaposlenika (interni revizor) u radnom odnosu, kojem će, prema izjavi, u tekućoj godini prestati angažman.

Najviša neto plaća isplaćena u Zavodu u 2022. godini, uključujući minuli rad, iznosila je 4.115 KM, najniža 1.077 KM, dok je prosječna plaća iznosila 1.671 KM.

Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu Zavoda od 28. 10. 2022. godine definisano je radno vrijeme Zavoda u skladu sa Zakonom o radu (izmjena Pravilnika odnosila se na promjenu početka radnog vremena Zavoda, tako da umjesto dosadašnjeg početka u 08:00 sati, radno vrijeme počinje od 07:30 sati, a završava u 16:00h). Pauza od 30 minuta ne ulazi u radno vrijeme.

Uvidom u evidencije o radnom vremenu, koje su osnov za ostvarivanje prava iz radnog odnosa, ustanovili smo da se ne vode u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu,¹³ jer ne sadrže obavezne podatke o vremenu i satima zastoja, prekida rada, uključujući podatke o korištenju pauze. Također, utvrđeno je da je kod svih zaposlenika iskazano identično vrijeme početka i kraja radnog vremena. Odsustva s posla ne evidentiraju se u evidencijama, nego su regulisana posebnim obrascem (Dозвола за излазак с поса). S obzirom na to da je kod svih zaposlenika iskazano identično vrijeme početka i kraja radnog vremena, te da evidencije ne sadrže podatke o pauzama i prekidu rada, nismo se uvjerili u vjerodostojnost sačinjenih evidencija o provedenom vremenu na radnom mjestu, odnosno da je uspostavljena evidencija o radnom vremenu prema Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.

Preporuka:

- **evidencije o radnom vremenu voditi u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim osobama angažovanim na radu.**

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 307.821 KM. Strukturu ovih troškova čine: naknada za topli obrok tokom rada (156.224 KM), naknade za prevoz na posao i sa posla (69.955 KM), regres za godišnji odmor (40.269 KM), pomoć u slučaju smrti i bolesti (28.622 KM), jubilarne nagrade (6.390 KM) i otpremnine zbog odlaska u penziju (6.361 KM).

Pravilnikom o radu definisano je da zaposlenik ima pravo na prevoz ili naknadu troškova prevoza na posao i sa posla ako stanuje van užega gradskog područja, i to u visini troškova prevoza sredstvima javnog prometa, ukoliko je udaljenost zaposlenikovog mjesta stanovanja od mjesta rada najmanje dva kilometra. Pravilnikom o radu regulisana je naknada troškova prevoza, a rješenja zaposlenicima o pravu na naknadu izdata su u 2022. godini na osnovu dostavljenih pojedinačnih prijava o mjestu prebivališta i potvrde o visini cijene dnevne karte na određenoj relaciji. Pravilnikom je precizirano da se radi o visini troškova dnevnih karata.

Regres za korištenje godišnjeg odmora isplaćen je u skladu s Pravilnikom o radu i Odlukom o isplati regresa radnicima Zavoda za 75 zaposlenih u visini od 537 KM po jednom zaposleniku, odnosno 50% prosječno isplaćene neto plaće u FBiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Jubilarne nagrade isplaćene su radnicima Zavoda za navršeni određeni broj godina neprekidnog staža u skladu sa Pravilnikom o radu i pojedinačnim odlukama koje donosi direktor za svakog radnika. Osnovica za utvrđivanje visine jubilarne nagrade je prosječna neto plaća isplaćena u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem statističkom podatku u periodu isplate nagrade množena koeficijentom u zavisnosti od broja godina neprekidnog rada u Zavodu (polu prosječne plate za pet godina, jedna prosječna plata za deset godina, 1,5 prosječna plata za 20 godina neprekidnog staža). Na isplaćene jubilarne nagrade izvršen je obračun i uplata pripadajućih doprinosa i poreza u skladu sa važećim zakonskim propisima.

6.1.2.1.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 497.326 KM. U strukturi ovih troškova najznačajniji su: bruto izdaci po osnovu drugih samostalnih djelatnosti i povremenog rada (116.681 KM), izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa (80.472 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (71.122 KM), unajmljivanje imovine (51.230 KM), izdaci za energiju (42.157 KM), stručne usluge i obrazovanje i druge usluge (37.394 KM).

Izdaci po osnovu drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada iskazani su u neto iznosu od 94.749 KM. Neto naknade se najvećim dijelom odnose na naknade za rad komisija imenovanih u Zavodu (48.801 KM) i izdatke za rad članova Upravnog odbora (43.020 KM).

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

Izdaci za rad članovima formiranih komisija odnose se na komisije koje obavljaju poslove u postupcima priznavanja prava iz osnovnog zdravstvenog osiguranja za osigurane osobe Zavoda. Rješenje o formiranju komisija donosi direktor ili Upravni odbor u zavisnosti od predmeta rada komisije, kojim je utvrđena i naknada za rad članovima komisije. Naknada se priznaje po dolasku, na osnovu evidencije prisutnosti članova na sastancima koji su održani za taj mjesec. Predmet rada imenovanih komisija, potrebna medicinska dokumentacija, način rada ljekarskih komisija i rješavanje po prigovorima uređeno je pojedinačnim uputstvima o načinu rada komisija. Komisije se formiraju po određenim aktivnostima i troškovi se odnose na naknade za rad pojedinačnih komisija: zdravstvenih (komisija za liječenje van kantona, komisija za kontrolu bolovanja-drugostepena, komisija za medicinsku rehabilitaciju, ortopedска pomagala i lijekove, komisija za izdavanje saglasnosti – vertikala, komisija za liječenje u Republici Hrvatskoj) i ostalih komisija u kojima učestvuju uglavnom zaposlenici Zavoda (komisija za javne nabavke, komisija za popis, komisija za utvrđivanje prava osiguranika, komisija za arhivsku građu, i ostale komisije).

Navedene naknade članovima komisija zaposlenicima Zavoda u 2022. godini su imale tretman plaće, što je u skladu sa članovima 10. i 27. Zakona o porezu na dohodak,¹⁴ članom 8. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak,¹⁵ članovima 10. i 11. Zakona o doprinosima¹⁶ i odredbama članova od 17. do 20. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.¹⁷ Ukupan iznos isplaćenih neto naknada ove vrste zaposlenicima Zavoda u 2022. godini iznosi 19.490 KM.

Naknade za rad članovima Upravnog odbora iskazane su u neto iznosu od 43.020 KM. Odlukom Vlade SBK iz 2021. godine utvrđeno je da visina naknade za predsjednika Upravnog odbora Zavoda iznosi 450 KM, a za članove Upravnog odbora 400 KM mjesечно. Zaključkom Upravnog odbora od 23. 12. 2021. godine potvrđeno je da su članovi Upravnog odbora upoznati sa mjesечnim iznosom naknade, te se navedeni iznosi naknade primjenjuju u 2022. godini.

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge iskazani su u iznosu od 71.122 KM. Strukturu ovih troškova čine: poštanske usluge (30.501 KM), izdaci za telefon (17.776 KM), izdaci za komunalne usluge (14.846 KM), izdaci za internet (4.014 KM), i izdaci za mobilni telefon (3.985 KM). Troškovi mobilne telefonije su ograničeni mjesечnim iznosima Odlukom Upravnog odbora od 30. 5. 2018. godine.

Izdaci za unajmljivanje imovine iskazani su u vrijednosti od 51.230 KM a odnose se na zakup prostorija u kojima je smješteno sjedište Zavoda, poslovница u Novom Travniku i garaža za službeni automobil koji koristi direktor. Odlukom Upravnog odbora o davanju saglasnosti direktoru i zamjeniku direktora Zavoda od 6 . 4. 2020. godine, zaključeni su ugovori sa tri fizičke osobe u čijem su vlasništvu prostori površine 343 m², 89 m² i 48 m² u koje koristi Zavod, na period od godinu dana. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da su ugovori sa ovim fizičkim osobama zaključivani svake godine već duži niz godina, pa su tako obnovljeni i u 2022.godini.

Izdaci za stručne usluge iskazani su u vrijednosti od 37.395 KM i njihovu strukturu čine izdaci za: hardverske i softverske usluge (31.149 KM), pravne usluge (3.328 KM), usluge stručnog obrazovanja (2.651 KM), te ostale stručne usluge (267 KM). Izdaci za hardverske i softverske usluge u najvećoj mjeri se odnose na usluge tehničke i funkcionalne podrške za softver za podršku procesima trezorskog poslovanja dobavljača Ocean d.o.o. Travnik i usluge održavanja funkcionalnosti mrežnog sistema dobavljača Genel d.o.o. Mostar.

6.1.2.2 Rashodi zdravstvene zaštite

Rashodi zdravstvene zaštite iskazani su u iznosu od 120.436.390 KM. Strukturu rashoda zdravstvene zaštite čine: rashodi usluga primarne i bolničke zdravstvene zaštite u SBK (88.291.294 KM) medicinski materijal i lijekovi (19.718.190 KM), bolnička zdravstvena zaštita tercijarnog nivoa (10.969.574 KM) i liječenje u inostranstvu (1.457.332 KM).

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br., 48/21, 77/21, 20/22, 57/22

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19, 4/21

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17, 39/18, 12/21, 6/22

Rashodi usluga primarne i bolničke zdravstvene zaštite u SBK iskazani su u iznosu od 88.291.294 KM i učestvuju sa 73% u ukupnim rashodima zdravstvene zaštite, a čine ih: rashodi bolničke zdravstvene zaštite sekundarnog nivoa (44.520.981 KM), rashodi primarne zdravstvene zaštite (39.816.848 KM), konsultativno-specijalistička zdravstvena zaštita vanbolničkog i bolničkog nivoa (3.123.210 KM), i rashodi za javno-zdravstvenu djelatnost (830.255 KM).

Prema članu 16. Jedinstvene metodologije, regulisano je da Program zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga koje su predmet ugovaranja utvrđuju nadležni zavodi zdravstvenog osiguranja uz prethodnu saglasnost nadležnih ministarstava, a u skladu sa planom i programom mjera zdravstvene zaštite koje donosi nadležni ministar zdravstva, na prijedlog zavoda za javno zdravstvo.

Članom 13. stav 3) i 4) Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava u FBiH¹⁸ propisano je da se ugovaranje zdravstvenih usluga obavlja u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, Zakonom o zdravstvenom osiguranju, Zakonom o javnim nabavkama i Jedinstvenom metodologijom kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove. Pored toga, članom 17. Odluke propisana je obaveza da zakonodavna tijela kantona, vlade kantona i kantonalna ministarstva u roku od 120 dana od stupanja na snagu ove Odluke usaglase svoje propise. Vlada SBK je svojim zaključcima od 24. 4. 2009, 8. 12. 2009. i 20. 12. 2011. godine odložila primjenu ove Odluke zbog neispunjena uslova za njeno provođenje i neosiguranja potrebnih novčanih sredstava za njenu implementaciju, te zbog toga nisu usklađeni propisi iz ove oblasti. **S tim u vezi, na području SBK nije u primjeni Jedinstvena metodologija kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između Zavoda i zdravstvenih ustanova, a ugovaranje zdravstvene zaštite vrši se u skladu sa Pravilnikom o osnovama i kriterijima za sklapanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama SBK.¹⁹ Kako plan i program mjera zdravstvene zaštite na području SBK još nije donio nadležni ministar zdravstva, a koji se utvrđuje na prijedlog zavoda za javno zdravstvo, te da na području SBK nije u primjeni Jedinstvena metodologija, nisu stečeni uslovi da Zavod sačinjava program zdravstvene zaštite.**

Ugovaranje zdravstvene zaštite na području Kantona vrši se na osnovu Pravilnika o osnovama i kriterijima za zaključivanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama SBK, odluka Upravnog odbora o finansiranju i kriterijima za nastavak finansiranja bolničke zdravstvene zaštite, odluka Upravnog odbora kojima se daje saglasnost direktoru i zamjeniku direktora za zaključivanje ugovora o međusobnim odnosima u pružanju zdravstvene zaštite sa zdravstvenim ustanovama u SBK i ugovora zaključenih između Zavoda i zdravstvenih ustanova. Osim toga, Upravni odbor donosi odluke kojima su utvrđeni mjesечni iznosi potrebnih novčanih sredstava za finansiranje primarne i bolničke zdravstvene zaštite za zdravstvene ustanove koje obavljaju djelatnost primarne, konsultativno-specijalističke i bolničke zdravstvene zaštite u SBK za 2022. godinu.

Zavod je ugovaranje usluga bolničke, specijalističko-konsultativne, primarne zdravstvene zaštite i Zavoda za javno zdravstvo Srednjobosanskog kantona u iznosu od 88.291.295 KM vršio na osnovu navedenih zakona, odluka Upravnog odbora i internih akata Zavoda.

Zakonom o zdravstvenom osiguranju SBK (član 36) i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti SBK (član 40) propisano je da se zdravstvena zaštita (primarna, konsultativno-specijalistička i bolnička) pruža osiguranim licima u zdravstvenim ustanovama i kod privatnih zdravstvenih radnika sa kojima je kantonalni zavod osiguranja zaključio ugovor o pružanju zdravstvene zaštite kao najpovoljnijim ponuđačem nakon raspisanog konkursa za popunjavanje mreža zdravstvene djelatnosti, dok je članom 52. Zakona o zdravstvenoj zaštiti FBiH, između ostalog, regulisano da će se dodjele ugovora o pružanju zdravstvenih usluga provoditi prema propisima o javnim nabavkama. Također, Jedinstvenom metodologijom utvrđeno je da se za provođenje programa zdravstvene zaštite provodi postupak dodjele ugovora o pružanju zdravstvenih usluga, putem javne nabavke.

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 21/09

¹⁹ „Sl. novine SBK“, br. 9/04, 2/06

Usluge bolničke zdravstvene zaštite iskazane su u iznosu od 44.520.981 KM. Ugovaranje usluga bolničke zdravstvene zaštite regulisano je članom 40. Zakona o zdravstvenoj zaštiti SBK i članovima od 33. do 39. Zakona o zdravstvenom osiguranju SBK. Osim ovim zakonima, ugvaranje usluga bolničke zdravstvene zaštite na području SBK regulisano je Odlukom Upravnog odbora iz 2006. godine kojom su utvrđeni kriteriji za finansiranje bolničke zdravstvene zaštite, Odlukom o finansiranju zdravstvene zaštite, kojom je utvrđen osnov za finansiranje zdravstvene zaštite na području SBK, kao i odlukama kojima su utvrđeni mjesечni iznosi sredstava za finansiranje usluga bolničke zdravstvene zaštite. Finansiranje se vrši na osnovu ranije utvrđenih parametara za obračun plaća i materijalnih troškova po bolnicama, i procjenama koje se vrše prilikom donošenja finansijskog plana. Zavod uredno izmiruje ugovorene obaveze prema bolnicama.

Zavod je u 2022. godini zaključio ugovore o pružanju bolničke zdravstvene zaštite sa pet bolnica sa područja SBK, i to: JU Bolnica Travnik, Bolnica za plućne bolesti Travnik, Opća bolnica Jajce, JU Opća bolnica Bugojno i Hrvatska bolnica „Dr. fra Mato Nikolić“ Nova Bila.

Plaćanje prema ustanovama bolničke zdravstvene zaštite vrši se na osnovu ugovora sa zdravstvenim ustanovama i odluka Upravnog odbora kojima je data saglasnost direktoru i zamjeniku direktora za zaključivanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama – bolnicama sa područja SBK.

Tokom 2022. godine Zavod je sa svim bolnicama sa područja SBK zaključio po četiri ugovora koji obuhvataju cijelokupan period finansiranja od 1. 1. do 31. 12. 2022. godine (pojedinačni ugovori po kvartalima). Zaključenim ugovorima o međusobnim odnosima u pružanju i plaćanju zdravstvene zaštite uređen je način pružanja usluga i finansiranje, a doznake sredstava zdravstvenim ustanovama se vrše mjesечно u ugovorom utvrđenim iznosima. Ugovorima je utvrđen iznos mjesечne naknade za pružanje usluga zdravstvene zaštite. U skladu sa odredbama ugovora, zdravstvene ustanove dostavljaju zbirne mjesечne izvještaje o pruženim uslugama. Ugovorima je regulisano i da se naplaćena premija – sudjelovanje osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na području SBK, koja je prihod Zavoda, uplaćuje zdravstvenoj ustanovi u 100% iznosu u cilju osiguranja sredstava za rad, u skladu sa Odlukom o premiji – sudjelovanju osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na području SBK (detaljnije u tački 6.1.1.2 Izvještaja).

Usluge opće primarne zdravstvene zaštite iskazane su u iznosu od 39.816.848 KM. Za pružanje ovih usluga Zavod je tokom 2022. godine zaključio ugovore sa domovima zdravlja sa područja SBK, i to: Bugojno, Jajce, Vitez, Travnik, Novi Travnik, Kiseljak, Fojnica, Busovača, Donji Vakuf, Gornji Vakuf i Kreševu. Zdravstvenim ustanovama koje pružaju usluge primarne zdravstvene zaštite plaćanje se vrši na osnovu ugovora sa zdravstvenim ustanovama, koji se zaključuju u skladu sa Pravilnikom o osnovama i kriterijima za sklapanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama SBK, koji je donijela Vlada SBK u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju SBK i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti SBK, a odlukama Upravnog odbora data je saglasnost direktoru i zamjeniku direktora za zaključivanje ugovora sa domovima zdravlja sa područja SBK. Obračun obaveza se vrši prema Dokumentacijskoj osnovi za izradu i provođenje primarne zdravstvene zaštite na području SBK i njenim izmjenama i dopunama²⁰ i Odluci o broju radnih timova i njihovom sastavu, te obimu usluga za određene zdravstvene ustanove.²¹ Sredstva se putem mjesecnih tranši doznačavaju zdravstvenim ustanovama na području SBK, u skladu sa zaključenim ugovorima o međusobnim odnosima u pružanju i plaćanju zdravstvene zaštite.

Na osnovu sačinjenog obračuna potrebnog broja timova za pružanje zdravstvenih usluga u primarnoj zdravstvenoj zaštiti na području SBK, Upravni odbor je donio Odluku 30. 6. 2021. godine kojom je utvrđena vrijednost boda za finansiranje primarne zdravstvene zaštite u visini 1,034 KM. Odlukom Upravnog odbora od 29. 7. 2022. godine izmijenjena je vrijednost boda i do 31. 12. 2022. godine primjenjivat će se u iznosu od 1,136 KM. Na osnovu utvrđenog broja bodova i vrijednosti boda, Upravni odbor je donio odluke kojima je utvrđen iznos potrebnih novčanih sredstava za finansiranje usluga zdravstvene zaštite zdravstvenim ustanovama na području SBK.

²⁰ „Sl. novine SBK“, br. 1/06, 2/06, 7/06, 9/06, 14/06, 2/07, 7/09, 8/14, 14/15, 11/16

²¹ „Sl. novine SBK“, br. 16/04, 1/06, 8/06

Upravni odbor je donosio odluke po kvartalima 2022. godine kojima je utvrđen potreban mjesecni iznos novčanih sredstava za finansiranje primarne zdravstvene zaštite na području SBK za period od 1. 1. do 31. 12. 2022. godine. Navedeni iznosi potrebnih sredstava na nivou mjeseca iskazani su u ugovorima zaključenim sa zdravstvenim ustanovama.

Kod ugovaranja usluga zdravstvene zaštite nije primijenjen Zakon o javnim nabavama, s obzirom na to da je zaključcima Vlade SBK odložena primjena Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava u FBiH, kojom je propisano da se ugovaranje zdravstvenih usluga obavlja u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, Zakonom o zdravstvenom osiguranju, Zakonom o javnim nabavkama i Jedinstvenom metodologijom kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove. Ugovaranje usluga zdravstvene zaštite za područje SBK vršeno je na osnovu Pravilnika o osnovama i kriterijima za sklapanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama SBK, koji je donijela Vlada SBK, i odluka Upravnog odbora o finansiranju zdravstvene zaštite o iznosima potrebnih mjesecnih sredstava za sve zdravstvene ustanove sa područja SBK sa kojima Zavod zaključuje ugovore, umjesto provođenjem postupka javne nabavke. Ovakav način ugovaranja nije u skladu sa članom 52. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kojim je, između ostalog, regulisano da će se dodjele ugovora o pružanju zdravstvenih usluga provoditi prema propisima o javnim nabavkama.

Preporuka:

- *u saradnji sa Vladom Srednjobosanskog kantona osigurati da se ugovaranje usluga zdravstvene zaštite za područje Srednjobosanskog kantona provodi putem postupaka javne nabavke, a ugovori o pružanju usluga zdravstvene zaštite zaključuju sa najpovoljnijim ponuđačima, kako je propisano odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.*

S obzirom na to da Zavod ne primjenjuje Jedinstvenu metodologiju, nisu provedene predviđene kontrole, niti su precizirane kontrole usluga i programa aktima Zavoda. Zaključenim ugovorima o pružanju usluga zdravstvene zaštite sa zdravstvenim ustanovama nisu definisane kontrole koje bi provodio Zavod, dok je Pravilnikom o osnovama i kriterijima za sklapanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama SBK predviđeno da praćenje programa provodi Zavod za javno zdravstvo. **Tokom obavljanja revizije nije prezentirano da je Zavod provodio kontrolu i praćenje izvršenja ugovorenih zdravstvenih usluga, što više dobiva na važnosti ako se uzme u obzir iznos sredstava koji se izdvaja za primarnu i bolničku zdravstvenu zaštitu.**

Preporuka:

- *internim aktom uređiti i provoditi kontrolu izvršenja zdravstvenih usluga utvrđenih zaključenim ugovorima sa zdravstvenim ustanovama i zdravstvenim radnicima.*

Troškovi medicinskog materijala i lijekova iskazani su u iznosu od 19.718.190 KM i čine 16% rashoda zdravstvene zaštite Zavoda. Strukturu rashoda medicinskog materijala i lijekova čine: lijekovi sa Esencijalne/Pozitivne liste lijekova (16.158.442 KM), ortopedске sprave i pomagala (2.451.157 KM) i ostali lijekovi koji nisu na Esencijalnoj listi lijekova (1.108.591 KM).

Troškovi lijekova sa Pozitivne liste lijekova iskazani su u iznosu od 16.158.442 KM. Izdvajanje sredstava za nabavku lijekova sa Pozitivne liste lijekova Zavod vrši na osnovu Zakona o zdravstvenom osiguranju i Zakona o lijekovima²² i u skladu sa finansijskim planom, odnosno njegovim izmjenama i dopunama na način propisan članom 13. Zakona o lijekovima. Vlada SBK je 24. 2. 2022. godine donijela Odluku o utvrđivanju liste lijekova, a nakon toga i Izmjene i dopune Pozitivne liste lijekova²³ koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava Zavoda, kao i cijene lijekova sa Pozitivne liste lijekova. Cijene lijekova su izračunate u skladu sa Odlukom o Listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH. Pozitivna lista lijekova SBK sadrži A listu lijekova sa 100% učešćem Zavoda u cijeni lijeka. U 2022. godini propisano je 1.177.743 recepta i u odnosu na 2021. godinu (izdato 1.096.775) predstavlja povećanje od oko 7%.

²² „Sl. glasnik BiH“, br. 58/08 i „Sl. novine FBiH“, br. 109/12

²³ „Sl. novine SBK 3/22, 6/22

Propisivanje lijekova osiguranim osobama SBK je utvrđeno je Odlukom Vlade SBK i Odlukom Upravnog odbora ZZO SBK od 28. 2. 2022. godine kojima se utvrđuje maksimalan broj originalnih pakovanja lijekova sa Liste lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava Zavoda osiguranoj osobi na mjesecnom nivou, uz mogućnost podnošenja zahtjeva za povećanjem propisane količine o kojima se pojedinačno odlučuje.

Nakon provedenog javnog poziva, Zavod je zaključio ugovore sa 34 apoteke o međusobnim odnosima u vezi sa snabdijevanjem osiguranih osoba lijekovima koji se mogu propisivati na teret Zavoda. Odlukom Upravnog odbora o utvrđivanju cijene usluga ljekarske djelatnosti regulisano je da cijena za izvršene usluge izdavanja lijekova na recept iznosi 1,40 KM bez PDV-a po jedinici izvršene usluge odnosno po izdatom receptu, a uvećana za iznos PDV-a iznosi 1,64 KM.

Lijekove sa pozitivne Liste lijekova propisuju ovlašteni ljekari. Apoteke su u obavezi sačinjavati fakture jednom mjesечно za izdate lijekove u iznosima određenim Odlukom o Listi lijekova, a Zavod vrši provjeru fakture i izvještava apoteku ukoliko postoje određene nepravilnosti s ciljem njihovog otklanjanja, u skladu sa zaključenim ugovorima. Odlukom Vlade SBK o premiji – učešću osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite na području SBK²⁴ regulisano je da osigurana osoba koja ne uplati premiju osiguranja na način propisan ovom odlukom, učestvuje u troškovima izdatog recepta u iznosu od 1 KM i tako naplaćena sredstva predstavljaju prihod Zavoda.

Uvidom u zaključene ugovore sa apotekama uzete u uzorak, kao i fakture koje one dostavljaju Zavodu, konstatovano je da apoteke vrše uplatu naplaćenih sredstava po osnovu participacije za izdate recepte na transakcijski račun Zavoda.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Zavoda (članom 7) predviđeno je radno mjesto stručnog saradnika za nadzor izdatih lijekova na recept, čiji je glavni zadatak nadzor nad radom doktora medicine primarne zdravstvene zaštite u vezi propisivanja lijekova na recept. Navedeno radno mjesto nije bilo popunjeno u 2022. godini. Nije prezentovano da je Zavod poduzeo aktivnosti na popunjavanju sistematizovanog radnog mesta stručnog saradnika za nadzor izdatih lijekova na recept, kako bi se osigurala kontinuirana kontrola nad troškovima lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda, s ciljem osiguranja racionalne potrošnje lijekova. Tokom 2022. godine Zavod je vršio samo formalnu kontrolu dokumentacije i podataka o korisnicima izdatih recepata (podaci o osiguraniku, posjedovanje markice), ali nije provodio suštinski nadzor nad radom doktora medicine primarne zdravstvene zaštite u vezi propisivanja lijekova na recept.

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti s ciljem uspostave kontinuirane kontrole nad troškovima lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda, u svrhu osiguranja racionalne potrošnje lijekova.**

Izdaci za ortopedska pomagala iskazani su u iznosu od 2.451.157 KM. U okviru obaveznog zdravstvenog osiguranja, osigurane osobe po medicinskim indikacijama imaju pravo na ortopedska i druga pomagala. Prava osiguranika utvrđena su Pravilnikom o pravu osiguranih osoba na korištenje ortopedskih i drugih pomagala i njegovim izmjenama i dopunama,²⁵ koji je donijelo Ministarstvo zdravstva i socijalne politike SBK/KSB. Pravilnikom je definisan rok trajanja pomagala i učešće Zavoda. Također, regulisano je da, u slučaju specifičnih medicinskih indikacija, osigurane osobe imaju pravo podnijeti zahtjev za odobrenje nabavke ortopedskog pomagala. Komisija za medicinsku rehabilitaciju, ortopedska pomagala i lijekove van pozitivne Liste lijekova, imenovana Rješenjem direktora, rješava zahtjeve osiguranih osoba i može odobriti određeno ortopedsko pomagalo, u zavisnosti od zdravstvenog stanja i bolesti osigurane osobe. U skladu sa Poslovnikom, nadležnost Komisije je da rješava predmete, odnosno odobrava ortopedska i druga pomagala osiguranim osobama.

²⁴ „Sl. novine SBK“ br. 11/08, 12/15

²⁵ „Sl. novine SBK“, br. 4/08, 9/08, 6/09, 3/11, 4/11, 8/11, 7/14, 6/14, 4/17, 6/17, 9/17, 11/17, 14/17, 11/18

Zavod učestvuje u troškovima nabavke ortopedskih i drugih pomagala do iznosa utvrđenih Pravilnikom o pravu osiguranih osoba na korištenje ortopedskih i drugih pomagala. Ukoliko je kod dobavljača cijena ortopedskog pomagala niža od iznosa koji plaća Zavod, Zavod će platiti pomagalo po cijeni koju je ponudio dobavljač. Usluge izdavanja pomagala vrše registrovane ortopedske kuće i apotekе, sa kojima Zavod ima zaključene ugovore o isporuci ortopedskih sprava i pomagala.

U svrhu zaključivanja ugovora za isporuku ortopedskih i drugih pomagala Zavod je 19. 1. 2022. objavio Javni poziv za dostavljanje prijava. U njemu je definisana visina učešća Zavoda u nabavci pojedinih pomagala u visini učešća utvrđenoj Pravilnikom, a u okviru Javnog poziva definisan je Nacrt ugovora i obrazac ponude koji je dio ugovora sa ponuđačima koji se prijavljuju. Ugovori sadrže odredbe da Zavod sudjeluje u plaćanju ortopedskih pomagala u iznosu kako je određeno Pravilnikom o pravu osiguranih osoba na korištenje ortopedskih i drugih pomagala. Po okončanju procedure zaključeni su ugovori sa sedam dobavljača koji se bave prometom i prodajom ortopedskih pomagala („Bauerfeind“ d.o.o., „Cemedic“ d.o.o. i „Izvor komerc – tehnička ortopedija“ d.o.o., „Orto-Pro“ d.o.o., „Ortopedija international“ d.o.o., „Widex slušni aparati“ d.o.o. i „Slušni studio Botulja“ d.o.o.) i 29 apoteka.

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da se fakture dostavljaju Zavodu na plaćanje uz obavezno priloženu potvrdu Zavoda i potvrdu ortopedske kuće o izdavanju pomagala.

Bolnička zdravstvena zaštita tercijarnog nivoa iskazana je u iznosu od 10.969.574 KM. Za pružanje bolničke zdravstvene zaštite tercijarnog nivoa, Zavod je u 2022. godini zaključio ugovore sa: dva klinička centra (Sarajevo i Tuzla), Sveučilišnom kliničkom bolnicom Mostar, četiri Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih i invalidnih osoba (Bakovići, Drin, Stolac i Pazarić), tri doma zdravlja (Mostar, Vareš i Zenica), Kantonalnom bolnicom Zenica, Zavodom za zaštitu studenata Univerziteta u Sarajevu, specijalnom bolnicom za hroničnu psihiatriju Modriča, Medicinskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu, Prihvratnim centrom „Duje“ Doboj-Istok, SOS dječnjim selom Gračanica, Stomatološkim fakultetom Univerziteta u Sarajevu i Zavodom za bolesti ovisnosti Zeničko-dobojskog kantona za period 1. 1. - 31. 12. 2022. godine, a plaćanje je izvršeno na osnovu ispostavljenih mjesecnih faktura. Provedenom revizijom nisu konstatovane nepravilnosti u odnosu na odredbe zaključenih ugovora.

Liječenje u inostranstvu iskazano je u iznosu od 1.457.332 KM, a odnosi se na troškove nastale po osnovu Međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju. Najvećim dijelom se odnose na troškove po osnovu paušalnih naknada u iznosu od 1.232.737 KM i po osnovu stvarnih troškova 222.728 KM.

Od navedenog iznosa troškova paušala najveći dio odnosi se na osiguranike iz Republike Hrvatske (1.089.691 KM) za period od 2016-2019. godine, koji su knjiženi i plaćeni putem FZZOIR-a u 2022. godini. Zavod priznaje rashode i povezane obaveze po osnovu paušalnih naknada u trenutku plaćanja. Budući da je članom 76. Zakona o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama Zavoda definisano da se rashodi i izdaci priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose neovisno o plaćanju, nije bilo osnova da se rashodi koji se odnose na paušalne naknade za period 2016-2019. priznaju u 2022. godini. S obzirom na to da je evidentiranje ovih rashoda vršeno u trenutku plaćanja, ove rashode trebalo je priznati na teret akumuliranog rezultata. To je imalo za posljedicu precijenjene rashode za 1.089.691 KM i uticalo je na finansijski rezultat za 2022. godinu.

Osim toga, prema pomoćnim evidencijama Zavoda na 31. 12. 2022. godine, Zavod ima obaveze po osnovu paušalnih naknada u iznosu od 1.689.375 KM (odnose se na Republiku Hrvatsku i period prije 2021. godine). Prema izvodu otvorenih stavki FZZOIR-a, obaveze Zavoda iznose 1.848.990 KM, odnosno veće su za 159.615 KM. Zavod je 9. 5. 2023. godine dostavio FZZOIR-u odgovor na zaprimljeni izvod otvorenih stavki, kojim je zatražio analitiku u cilju usaglašavanja stanja. **Zavod nije u knjigovodstvenoj evidenciji iskazao obaveze i povezane rashode po osnovu paušalnih naknada iz prethodnog perioda u iznosu od 1.689.375 KM (koje se vode u pomoćnim evidencijama), nego priznaje rashod u trenutku plaćanja, kako je naprijed pojašnjeno.** Nije vršeno knjigovodstveno evidentiranje rashoda u trenutku nastanka događaja, što nije u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama Zavoda. To je imalo za posljedicu potcijenjene obaveze za 1.689.375 KM i uticalo je na finansijske rezultate prethodnih perioda. Osim toga, obaveze po osnovu inoosiguranja nisu usaglašene sa evidencijama FZZOIR-a na datum bilansa.

Preporuka:

- *potraživanja i obaveze, odnosno povezana razgraničenja i rashode po osnovu paušalnih naknada proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, evidentirati na propisanim bilansnim pozicijama, shodno Zakonu o budžetima u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH, i izvršiti usuglašavanje potraživanja i obaveza sa Zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH.*

6.1.2.3 Tekući transferi

Tekući transferi iskazani su u iznosu 4.240.865 KM i u odnosu na plan su manji za 249.635 KM, a njihova realizacija odnosi se na: transfere za refundacije naknada plaća zbog privremene spriječenosti za rad, odnosno bolovanja preko 42 dana (4.046.634 KM), transfere po osnovu ugovora o socijalnom osiguranju sa drugim državama (128.940 KM), transfere zdravstvenim ustanovama po osnovu povrata ostvarenih prihoda od participacije – premije osiguranja (41.774 KM), transfere za naknade za povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstava (16.206 KM) i transfere pojedincima nastali po osnovu zahtjeva osiguranika za nabavku lijekova koji se koriste za teža stanja i oboljenja (7.311 KM).

Transferi po osnovu naknada plaće zbog privremene spriječenosti za rad iskazani su u iznosu od 4.046.634 KM. Zakonom o zdravstvenom osiguranju propisana je obaveza Zavoda da vrši isplatu naknade za bolovanja preko 42 dana u roku od 45 dana od dana prijema zahtjeva za povrat sredstava. Prema Pravilniku o načinu, postupku ostvarivanja prava na naknadu plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad osiguranika Zavoda, koji je donio Upravni odbor 28. 1. 2016. godine, utvrđeno je da je visina naknade plaće 80% od neto plaće osiguranika za mjesec koji prethodi mjesecu u kojem je nastupila privremena spriječenost za rad, osim u slučajevima utvrđenim članom 46. Zakona za zdravstveno osiguranje SBK (naknada 100% od osnovice). U 2022. godini ukupno je podneseno 2.884 zahtjeva za refundaciju bolovanja.

Pravilnikom je utvrđen najviši iznos naknade koja se isplaćuje na teret sredstva obaveznog zdravstvenog osiguranja Zavoda u visini 80% dvostrukе prosječne plaće u FBiH utvrđene za period I-IX mjeseci iz prethodne kalendarske godine, kao i najniži iznos naknade plaće koji ne može biti niži od iznosa najniže neto plaće utvrđene odlukom o iznosu najniže plaće i drugim zakonskim propisima. Prema Pravilniku rok za podnošenje zahtjeva za povrat naknade plaće uz dokumentaciju nije ograničen (prethodno je bio definisan na 90 dana od dana isplate plaće, ali je izmjenama pravilnika od 14. 10. 2019. godine ukinut ovaj rok). Zavod je priznavao 80% osnovice za naknadu plaće, a za osnovicu se uzimala plaća osiguranika isplaćena u prethodnom mjesecu prije nastupanja slučaja, na osnovu kojeg osiguranik stiče pravo na naknadu.

Uvidom u dokumentaciju uzetu u uzorak, konstatovali smo da se refundacija sredstava vršila u propisanim iznosima, a osigurano je i poštivanje rokova za podnošenje zahtjeva za refundaciju, kao i rokova za doznačavanje sredstava podnosiocima zahtjeva.

Utvrđeno je da kontrolu i nadzor nad radom liječnika po raznim osnovama, između ostalog, i za refundacije bolovanja u smislu medicinske dokumentacije (dozname za bolovanje i pripadajući nalazi, uputnice, dijagnoze i sl.) vrši službenik koji vrši nadzor nad radom liječnika (sistematizovano radno mjesto - Stručni saradnik za nadzor liječnika).

Transferi po osnovu ugovora o socijalnom osiguranju sa drugim državama iskazani su u iznosu od 128.940 KM koji se odnose na stvarne troškove ino osiguranika za pružene usluge u zdravstvenim ustanovama sa kojima su sklopljeni ugovori.

Obračun stvarnih troškova nastalih po osnovu pruženih usluga hitne zdravstvene zaštite inostranim osiguranicima na osnovu Međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju vrši se u skladu s međunarodnim bilateralnim ugovorima/sporazumima o socijalnom osiguranju koje je Bosna i Hercegovina zaključila s drugim državama. Zavod je iskazao rashode po ovom osnovu u iznosu od 128.940 KM.

U skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH²⁶ na kontu tekućih transfera i drugih tekućih rashoda evidentiraju se sva nepovratna davanja za tekuće svrhe, odnosno nepovratna davanja koja nisu data u svrhu nabavke kapitalne imovine. Usluge nastale po osnovu pruženih usluga hitne zdravstvene zaštite inostranim osiguranicima na osnovu Međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju nisu planirane na odgovarajućoj poziciji jer predstavljaju ugovorene i druge posebne usluge. Navedeni način planiranja i posljedično knjigovodstvenog evidentiranja ovih usluga u okviru tekućih transfera ima za posljedicu precijenjene rashode po osnovu tekućih transfera i potcijenjene rashode ugovorenih usluga na datum bilansa. Preporuka u vezi navedenog data je u tački 5.1 Izvještaja.

U okviru ove pozicije evidentiraju se iznosi koje Zavod plaća zdravstvenim ustanovama na teritoriji SBK za pružene usluge inoosiguranicima (strancima) koji ovdje koriste zdravstvene usluge po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju. Evidentiranje rashoda se vrši na osnovu ispostavljenih faktura za pružene usluge, shodno Zakonu o budžetima u FBiH. Kada se ove usluge naplate preko FZZOIR-a, Zavod evidentira prihod, a ranije plati rashod da bi zdravstvene ustanove blagovremeno raspolagale sredstvima.

Transferi zdravstvenim ustanovama iskazani su u iznosu od 41.774 KM po osnovu povrata participacije zdravstvenim ustanovama SBK, u skladu sa Odlukom o premiji-učešću osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na području SBK (detaljnije u tački 6.1.1.2 Izvještaja).

Ostali transferi pojedincima su iskazani u iznosu od 7.311 KM, a nastali su po osnovu pojedinačnih zahtjeva osiguranika za odobravanje sredstava za nabavku dječije hrane za oboljele od celijakije, fenilketonurije i slična oboljenja, koji nisu na pozitivnoj Listi lijekova Srednjobosanskog kantona.

6.1.2.4 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 131.028 KM, što je u odnosu na planirana sredstva (1.230.000 KM) izvršenje od 11%. Razlog niskog izvršenja kapitalnih izdataka je najvećim dijelom zbog planiranih izdataka vezanih za prvu fazu izgradnje zgrade za trajni smještaj Zavoda u iznosu od 1.000.000 KM. Zavod je pokrenuo aktivnosti na izgradnji vlastitog poslovnog prostora (zgrade), po dobivanju saglasnosti Vlade SBK iz 2013. godine za trajno rješavanje smještaja Zavoda. Sredstva za ovu namjenu bila su planirana u Finansijskom planu Zavoda za 2022. godinu u iznosu od 1.000.000 KM, ali nisu iskorištena (sredstva za ovu namjenu su planirana i odobrena i u prethodnim godinama, ali nisu korištena). Prema izjavi odgovorne osobe, do realizacije nije došlo zbog kompleksnosti izrade tenderske dokumentacije. U toku 2023. godine su započete aktivnosti kompletiranja dokumentacije i raspisivanje javnog poziva za izgradnju objekta.

Struktura iskazanih izdataka odnosi se na: motorno vozilo (86.764 KM), kompjutersku opremu koja je nabavljena u 2022. godini (41.055 KM), namještaj (2.319 KM) i ostalu opremu (890 KM).

6.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima Zavod je iskazao izvršenje prihoda i primitaka u iznosu od 132.133.544 KM i rashoda i izdataka u iznosu od 128.090.410 KM. Pozitivan finansijski rezultat za 2022. godinu iskazan je u iznosu od 4.043.134 KM.

Odlukom Upravnog odbora od 7. 6. 2023. godine odobreno je da se višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima ostvaren u periodu 1. 1. – 31. 12. 2022. godine u iznosu od 4.043.134 KM upotrijebi za osiguranje tekuće likvidnosti tokom 2023. godine, odnosno za pokriće eventualnog ostvarenog viška rashoda nad prihodima u 2023. godini.

Imajući u vidu da knjigovodstveno evidentiranje obaveza po osnovu paušalnih naknada koje se odnose period 2016-2019. godine nije vršeno u skladu sa modificiranim računovodstvenim načelom nastanka događaja, kako to nalaže Zakon o budžetima u FBiH, Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvene politike Zavoda, nego u momentu plaćanja, to je imalo za posljedicu precijenjene rashode za 2022. godinu za 1.089.691 KM, što je uticalo i na finansijski rezultat za 2022. godinu (detaljnije obrazloženo u tački 6.1.2.2 Izvještaja).

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 60/14

U finansijskim izvještajima za 2022. godinu neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iskazan je u iznosu od 8.945.853 KM. **S obzirom na to da obaveze po osnovu paušalnih naknada iz prethodnog perioda u iznosu od 1.689.375 KM nisu evidentirane u skladu sa modificiranim računovodstvenim načelom nastanka događaja, to je imalo za posljedicu potcijenjene obaveze za 1.689.375 KM i uticalo je na finansijske rezultate prethodnih perioda (detaljnije obrazloženo u tački 6.1.2.2 Izvještaja).**

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina i kratkoročna potraživanja iskazani su u iznosu od 23.752.321 KM, a njihovu strukturu čine: novčana sredstva (22.907.161 KM), kratkoročna potraživanja (484.292 KM) i kratkoročni plasmani (360.868 KM).

Gotovina u blagajni i na transakcijskim računima iskazana je u iznosu od 22.907.161 KM, a odnosi se na stanja iskazana na transakcijskom računu kod ASA banke d.d. Sarajevo (16.906.652 KM), u blagajni Zavoda (509 KM), a preostali iznos (6.000.000 KM) odnosi se na sredstva rezerve u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, deponirana kao depozit u ASA Banci.

Kratkoročna potraživanja u poslovnim knjigama Zavoda iskazana u iznosu od 484.292 KM, odnose se najvećim dijelom na potraživanja Zavoda prema državama ugovornicama, a koja se realizuju preko FZZOIR kao organa za vezu (429.260 KM) i potraživanja po osnovu regresnih postupaka (54.663 KM).

Postupajući po preporukama iz dostavljenog Pisma menadžmentu, Zavod je poduzeo aktivnosti na kompletiranju evidencija o potraživanjima i sa 31. 12. 2022. godine evidentirana su potraživanja u vrijednosti od 484.292 KM, od čega se na potraživanja prema državama ugovornicama po osnovu stvarnih troškova i osiguranja odnosi 429.260 KM (odnose se na period od 2002 – 2022. godine). Prema evidencijama FZZOIR-a na 31. 12. 2022. godine potraživanja Zavoda iznose 372.817 KM, odnosno manja su za 56.443 KM. Razlike se odnose na Austriju, Njemačku i Hrvatsku. Zavod je dostavio FZZOIR-u odgovor na zaprimljeni izvod otvorenih stavki i zatražio je analitiku u cilju usaglašavanja stanja.

Osim toga, prema izvodu otvorenih stavki FZZOIR-a iskazane su obaveze Zavoda na 31. 12. 2022. godine u ukupnom iznosu od 126.726 KM po osnovu stvarnih troškova, dok prema evidencijama Zavoda, Zavod nema obaveza po osnovu stvarnih troškova, što je i konstatovao u svom odgovoru FZZOIR-u na zaprimljeni izvod otvorenih stavki.

Kada su u pitanju paušalne naknade, prema pomoćnim evidencijama Zavoda na 31. 12. 2022. godine Zavod ima potraživanja u iznosu od 93.161 KM (odnose se na Makedoniju i period prije 2021. godine). Prema izvodu otvorenih stavki FZZOIR-a, potraživanja Zavoda iznose 69.822 KM, odnosno manja su za 23.339 KM. Zavod je dostavio FZZOIR-u odgovor na zaprimljeni izvod otvorenih stavki i zatražio je analitiku u cilju usaglašavanja stanja.

Zavod nije u knjigovodstvenoj evidenciji iskazao potraživanja i razgraničene prihode po osnovu paušalnih naknada u iznosu od 93.161 KM. To nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, i za posljedicu ima potcijenjena potraživanja i razgraničene prihode na datum bilansa za 93.161 KM. Preporuka po navedenom data je u okviru tačke 6.1.2.2 Izvještaja.

Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu od 360.868 KM, a odnose se na sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu depozita kod Hercegovačke banke Mostar iz ranijeg perioda. Nije bilo promjena tokom 2022. godine.

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Zavoda na 31. 12. 2022. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 1.291.341 KM (nabavna vrijednost 2.152.894 KM i ispravka vrijednosti 861.553 KM), koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava. Struktura stalnih sredstava je sljedeća: zemljište 27.520 KM, građevinski objekti 826.461 KM (nabavna vrijednost 1.045.518 KM, ispravka vrijednosti 219.057 KM), oprema 143.596 KM (nabavna vrijednost 668.536 KM, ispravka vrijednosti 524.940 KM), sredstva u pripremi 259.404 KM, sredstva izvan upotrebe 34.360 KM (odnose na opremu trajno van upotrebe) i stalna sredstva u obliku prava (softver i licence) koja su u potpunosti amortizovana nabavne vrijednosti 117.555 KM.

Zaključkom Vlade SBK iz 2013. godine data je saglasnost za trajno rješavanje smještaja Zavoda i kreditno zaduženje za izgradnju objekta, koje još uvijek nije realizovano. Tokom 2022. godine nije bilo značajnih aktivnosti po ovom pitanju izuzev pripreme tenderske dokumentacije za prvu fazu građenja koja je još uvijek u početnoj fazi.

Obavljenom revizijom konstatovali smo da je u poslovnim knjigama Zavoda u okviru građevina evidentirano jedanaest poslovnih prostora (poslovni prostori u kojima su smještene poslovnice: Fojnica, Travnik, Novi Travnik, Gornji Vakuf, Busovača, Vitez, Kiseljak, Bugojno, Donji Vakuf, Jajce i Kreševo) sadašnje vrijednosti od 826.461 KM (nabavna vrijednost 1.045.518 KM). Za poslovne prostore sa sjedištem u: Fojnici, Kreševu, Busovači i Novom Travniku prezentovana nam je dokumentacija o vlasništvu, za poslovni prostor u Bugojnu Zavod je upisan kao posjednik. Za poslovne prostore u kojima su smješteni Područni uredi Zavoda u Gornjem Vakufu, Vitezu, Jajcu, Donjem Vakufu, Kiseljaku i Travniku Zavod ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu. Evidentiranje navedenih nekretnina u glavnoj knjizi izvršeno je u prethodnom periodu ukupne nabavne vrijednosti u iznosu od 736.508 KM, iako Zavod ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu ili pravu korištenja poslovnih prostora iskazanih u knjigama na 31. 12. 2022. godine.

Sva novonabavljena oprema u 2022. godini (131.028 KM) je stavljeni u funkciju a najvećim dijelom se odnosi na novonabavljeno motorno vozilo (86.764 KM) i kompjutersku opremu (41.055 KM). Pored navedenih izdataka, povećanje vrijednosti na opremi se odnosi na aktiviranu opremu doniranu u prethodnom periodu a koja je po preporuci iz Pisma menadžmentu stavljeni u upotrebu (46.060 KM).

Sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 259.404 KM, a osim nabavki koje se odnose na izgradnju zgrade Zavoda koje su tokom 2020. godine evidentirane na pripremi (68.384 KM), najznačajnija su evidentirana u ranijem periodu i odnose na kompjutersku opremu (server system B u vrijednosti od 145.314 KM, Zebra ZXP8 card printer u vrijednosti od 22.918 KM, i opremu za pristup šiframa fortitoken 200 u vrijednosti od 22.788 KM). Kompjuterska oprema koja je ranije evidentirana u pripremi odnosi se na doniranu opremu, u vrijednosti 237.081 KM koja je u iznosu 46.061 KM aktivirana sa 31. 12. 2022. godine (po Pismu menadžmentu poduzete aktivnosti i stavljeni u upotrebu dva centralna rutera). Ostatak donirane kompjuterske opreme u vrijednosti 191.020 KM nije stavljen u upotrebu i nisu poduzimane nikakve aktivnosti tokom 2022. godine (odnosi se na donirane: server, cadre printer i fortitoken). Prema prezentiranim informacijama nadležnog zaposlenika iz IT segmenta, server se može koristiti za potrebe Zavoda, a druga oprema nije iskoristiva s obzirom na to da je zastarjela. Opremu je 2015. godine doniralo Federalno ministarstvo zdravstva, kao nosilac aktivnosti na realizaciji projekta informatizacije domova zdravlja i Zavoda u cilju poboljšanja kvaliteta zdravstvenih usluga, koji se finansira kreditnim sredstvima Svjetske banke. Ministarstvo je bilo određeno kao jedinica za implementaciju projekta i određeno za instalaciju računarske mreže u ambulantama i domovima zdravlja i povezivanja sa Zavodom, kao i nabavku opreme (hardvera i softvera). Nisu nam prezentovane aktivnosti koje su vršene na dovođenju opreme u upotrebljivo stanje, odnosno za rješavanje pitanja korištenja doniranih sredstava. Ugovorom koji je Ministarstvo potpisalo sa Zavodom definisano je pravo davaoca opreme za vršenje kontrole kvalitetnog i namjenskog korištenja sredstava. Nije nam prezentovano da je vršena kontrola, niti je Zavod po ovom pitanju izještavao Ministarstvo.

U knjigovodstvenoj evidenciji evidentirano je šest poslovnih prostora čija je nabavna vrijednost u Bilansu stanja na 31. 12. 2022. godine iskazana u iznosu od 736.508 KM, iako za njih Zavod ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu ili posjedu.

Preporuke:

- *poduzeti aktivnosti prema Federalnom ministarstvu zdravstva vezano za upotrebu doniranih sredstava koja su evidentirana kao sredstva u pripremi;*
- *osigurati validnu dokumentaciju o vlasništvu ili pravu korištenja poslovnih prostora iskazanih u poslovnim knjigama Zavoda.*

U skladu sa članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama Zavoda, vanbudžetski fondovi vrše revalorizaciju stalnih sredstava. Knjigovodstveni iznos materijalnih sredstava obavezno se koriguje ako je inflacija na godišnjem nivou mjerena rastom cijena viša od 10% ili 10% i više kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava. Revalorizacija se vrši primjenom kumulativnog iznosa rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku. Efekti revalorizacije povećavaju izvore stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne vrijednosti i rezultata revalorizacije otpisane vrijednosti. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena industrijskih proizvoda u 2022. godini iznosio je 17,4%. **Konstatovali smo da Zavod nije izvršio revalorizaciju stalnih sredstava u 2022. godini, iako je inflacija na godišnjem nivou za 2022. godinu bila preko 10%. Navedeno nije u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama Zavoda. Uzimajući u obzir sadašnju vrijednost stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava na 31. 12. 2022. godine, efekat revalorizacije bi bilo povećanje knjigovodstvene vrijednosti stalnih sredstava od 179.557 KM i izvora sredstava.**

Preporuka:

- *revalorizaciju za 2022. godinu izvršiti u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika Zavoda.*

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 14.806.468 KM, a čine ih kratkoročne tekuće obaveze (13.766.537 KM), obaveze prema zaposlenima (242.290 KM) i kratkoročna razgraničenja (797.641 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze iskazane u iznosu od 13.766.537 KM najvećim dijelom se odnose na: obaveze prema dobavljačima (13.086.602 KM), obaveze za refundiranje naknada plaća zbog privremene sprječenosti za rad (636.404 KM), ostale kratkoročne obaveze (22.388 KM).

Obaveze prema dobavljačima najvećim dijelom odnose se na obaveze prema zdravstvenim ustanovama u SBK po osnovu zaključenih ugovora za izdate račune (fakture za decembar 2022. godine) i obaveze prema ugovornim apotekama za finansiranje lijekova i usluga za izdavanje lijekova sa Liste lijekova.

Obaveze po osnovu refundacije naknade plaće na ime privremene sprječenosti za rad iskazane su u iznosu od 636.404 KM i odnose se na obaveze za povrat neto naknada, koje padaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Obaveze prema zaposlenima iskazane su u iznosu od 242.290 KM, a odnose se najvećim dijelom na obaveze za bruto plaće i naknade radnicima za decembar 2022. godine (plata isplaćena u januaru 2023. godine).

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 797.641 KM, a odnose se najvećim dijelom na razgraničene prihode po osnovu inoosiguranja (429.260 KM), razgraničene prihode po osnovu regresnih postupaka (54.663 KM) i naplaćene prihode budućeg perioda po osnovu premija osiguranja – markica za 2023. godinu koje su prodane i naplaćene u posljednje dvije sedmice decembra 2022. godine (313.446 KM).

Skrećemo pažnju na to da je revizijom utvrđeno kako Zavod u knjigovodstvenoj evidenciji nije iskazao obaveze i povezane rashode po osnovu paušalnih naknada iz prethodnog perioda u iznosu od 1.689.375 KM, nego priznaje rashod u trenutku plaćanja. To nije u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama Zavoda, a za posljedicu ima potcijenjene obaveze za 1.689.375 KM i uticalo je na finansijske rezultate prethodnih perioda (detaljnije obrazloženo u tački 6.1.2.2 Izvještaja).

6.2.4 Popis sredstava i obaveza

Zavod je izvršio popis stalnih sredstava, sitnog inventara, zaliha, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza na 31. 12. 2022. godine. Rješenjem od 15. 12. 2022. godine, imenovana je Centralna komisija za popis u sastavu od tri člana. Za pojedinačne popise imenovane su pojedinačne komisije i to za: popis nekretnina, postrojenja i opreme, sitnog inventara, zaliha i nematerijalnih sredstava u sjedištu i poslovnicama Zavoda i popis novčanih sredstava, potraživanja, obaveza i vanbilansne aktive i pasive. Komisije su završile popise u planiranom roku i sačinile pojedinačne izvještaje, a koji su dostavljeni Centralnoj popisnoj komisiji. Na bazi navedenog, Centralna popisna komisija je sačinila sveobuhvatan Izvještaj o izvršenom popisu stalnih sredstava, sitnog inventara, zaliha materijala, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza na 31. 12. 2022. godine sa pojedinačnim prijedlozima i dostavila je Izvještaj Upravnom odboru 17. 2. 2023. godine. Između ostalog, konstatovano je da je Zavod zaprimio 116 IOS-a od čega je 25 sa neusaglašenim saldom, ali nije navedeno stanje potraživanja i obaveza po osnovu paušalnih iznosa po osnovu ino osiguranja, te je potvrđeno stanje zaliha premija (9.017 komada neiskorištenih markica) za koje je dat prijedlog za uništenje. Po osnovu izvršenog popisa izvršeno je uništavanje preostalih markica, kao i rashodovanje popisanih stalnih sredstava predloženih za uništavanje zbog dotrajalosti i neupotrebljivosti, preostale vrijednosti 1.248 KM (auto gume, sitan inventar, namještaj). Uništavanje je izvršeno u nekoliko navrata u 2023. godini za šta su prezentirani zapisnici komisije o uništenju.

Utvrđeno je da Zavod u svojim pomoćnim evidencijama vodi potraživanja (93.161 KM) i obaveze (1.689.375 KM) koje se odnose na paušalne naknade po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, a koje nije iskazao u svojim knjigovodstvenim evidencijama, što je detaljnije obrazloženo u tačkama 6.1.2.2 i 6.2.1 Izvještaja. Komisija za popis nije konstatovala razlike na potraživanjima i obavezama. To upućuje da popis potraživanja i obaveza, kao ni usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza nije izvršeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- *redovnim godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje potraživanja i obaveza i usaglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem, kako je propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 132.133.544 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 128.020.352 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tokom u iznosu od 4.113.192 KM. Izvještaj je sačinjen u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7. JAVNE NABAVKE

Upravni odbor Zavoda donio je Plan javnih nabavki za 2022. godinu 8. 12. 2021, kojom je procijenjena vrijednost planiranih nabavki iznosila 7.645.100 KM. Tokom 2022. izvršene su tri izmjene i dopune Plana, i to u dijelu povećanja stavki za režijske troškove, bankarske usluge i medicinsku rehabilitaciju, te uvrštanje usluge magnetne rezonance uslijed povećanih potreba korisnika i raspoloživosti sredstava. Procijenjena vrijednost javnih nabavki sa izmjenama iznosila je 8.154.600 KM²⁷. Planom i njegovim izmjenama i dopunama predviđeno je: pet otvorenih postupaka (1.247.680 KM), dva pregovaračka postupka bez objave obavlještenja o nabavci (25.000 KM), osam direktnih sporazuma (59.780 KM), 16 konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (202.040 KM), sedam postupaka dodjele ugovora o uslugama iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavkama (ZJN) i dva javna poziva (6.458.500 KM), osam ugovora je izuzeto iz javnih nabavki, prema članu 10. zakona (161.600 KM).

Prema prezentiranim podacima, Zavod je u 2022. godini realizovao nabavke u vrijednosti od 7.063.071 KM (87% planiranog iznosa nabavki za 2022. godinu), i to: 73 direktna sporazuma (130.032 KM), osam postupaka iz Aneksa II dio B ZJN-a (3.013.108 KM), šest konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (82.929 KM), dva pregovaračka postupka bez objave obavlještenja o nabavci (24.463 KM), jedan otvoreni postupak (86.764 KM). Nisu realizovane četiri planirane nabavke (izgradnja zgrade, rekonstrukcija i investiciono održavanje, nabavka softvera i licence). Najznačajnije nabavke se odnose na ortopedска pomagala (2.451.158 KM), farmaceutske usluge (1.929.175 KM), hranu van pozitivne liste (1.108.591 KM) i usluge medicinske rehabilitacije (847.902 KM).

Izvršili smo uvid u procedure izbora dobavljača realizovanih nabavki za dva pregovaračka postupka bez objave obavlještenja o nabavci ukupne ugovorne vrijednosti od 24.463 KM (nabavka softverskih usluga – trezorsko poslovanje i održavanje programa i licenci), tri konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda ukupne ugovorene vrijednosti od 69.158 KM (računarska oprema, nabavka uredskog materijala i nabavka goriva za službene automobile) i dva direktna sporazuma ukupne ugovorene vrijednosti od 11.834 KM (sredstva za čišćenje i bankarske usluge), jedan otvoreni postupak ugovorene vrijednosti 86.764 KM, javni poziv za farmaceutske usluge (113.148 KM) i dodatna nabavka usluga magnetne rezonance (219.850 KM) iz Plana javnih nabavki za 2022. U nastavku navodimo zapažanja.

Provedene su nabavke po uslovima nabavke iz Aneksa II dio B u ukupnom iznosu od 2.996.928 KM za tri vrste medicinskih usluga. Nabavka usluga magnetne rezonance²⁸ definisana je u Planu javnih nabavki za 2021. godinu u vrijednosti od 854.700 KM, postupak je pokrenut krajem 2021., a potpisani ugovori su realizovani tokom 2022. godine. Također, Izmjenom Plana nabavke za 2022.²⁹ od 18. 11. 2022. planirano je dodatnih 290.000 KM za ovu namjenu, uvažavajući dodatne potrebe za magnetnom rezonancom. Upućen je javni poziv 1. 12. 2022. godine za dostavljanje ponuda u kojem je navedeno da će se potpisati ugovori sa svim ponuđačima koji ponude cijene traženih usluga u visini i uslovima koji su precizirani u pozivu i koji zadovoljavaju uslove u pogledu tehničke sposobljenosti. Odlukom direktora od 16. 12. 2022. godine, definisano je da su prihvatljive ponude šest dobavljača,³⁰ sa kojima su potpisani ugovori. Ukupno realizovan promet za ove medicinske usluge po ugovorenim dobavljačima iznosi: PZU „ALTAMEDICA“ Vitez (884.450 KM), PZU „Dr. Al Tawil“ Sarajevo (82.700 KM), „MEDICAL CENTAR“ Travnik (46.020 KM), PZU „ALTAMEDICA BETA“ Sarajevo (37.490 KM) i Poliklinika „VITALIS“ Mostar (23.890 KM).³¹ Ukupno realizovane usluge magnetne rezonance u 2022. godini iznose 1.074.550 KM (uključuje usluge po javnom pozivu iz 2021. i 2022. godine).

²⁷ Vrijednosti planiranih i izvršenih javnih nabavki izražene su sa PDV-om. Napomena: U Planu javnih nabavki, u dijelu robe, uključeni su i postupci nabavke ortopedskih pomagala u iznosu od 1.990.000 KM i nabavke hrane bez glutena i fenilalanina i lijekova van Pozitivne liste lijekova u iznosu od 1.300.000 KM, koje nisu provedene jednim od postupaka javne nabavke, nego javnim pozivima-subvencija. Također, u dijelu usluge, uključeni su i postupci nabavke usluga medicinske rehabilitacije u iznosu 850.000 KM, farmaceutske usluge 2.000.000 KM i usluge magnetne rezonance u iznosu 290.000 KM koje nisu provedene jednim od postupaka javne nabavke, nego javnim pozivima.

²⁸ Prema izjavi Uprave na području SBK ima samo jedan uredaj magnetne rezonance u bolnici Travnik

²⁹ Odluka o izmjeni Plana nabavki za 2022. godinu br. 02-2-01-5-818/22

³⁰ PZU „Dr. Al Tawil“, usluge vršene na dvije lokacije, sjedište i PJ Stup

³¹ Prema izvještaju o radu zaposlenika raspoređenog na mjestu Stručni suradnik za nadzor liječnika, s 29. 11. 2022. godine odlučivalo se o 5319 zahtjeva za MRI dijagnostiku.

Usluge banjsko-fizikalnog tretmana su planirane u Planu javnih nabavki za 2022. godinu u iznosu od 850.000 KM. Odluka o pokretanju postupka je donesena 8. 12. 2021. za 2022. godinu. Javnim pozivom od 7. 2. 2022. predviđeno je da Zavod potpiše ugovore sa svim kvalificiranim ponuđačima, a u skladu sa navedenim cijenama iz poziva. U okviru Javnog poziva je definisana jedinična maksimalna cijena usluga po danu na osnovu koje će se fakturisati iznosi za plaćanje, ukupna vrijednost nabave po javnom pozivu i trajanje ugovora sa rokom do 31. 12. 2022. godine. Ugovori za usluge medicinske rehabilitacije su se primjenjivali u ovisnosti kada je ponuđač dostavio ponudu, odnosno potpisao ugovor sa Zavodom. Realizovane su usluge ukupne vrijednosti 847.902 KM, a ugovori su potpisani sa četiri dobavljača koji su prihvatali uslove iz javnog poziva. Realizovana vrijednost ugovora s „Reumal“ Fojnicom iznosi 840.868 KM, ugovor potpisano 28. 2. 2022., sa ZTC „Banja Vrućica“ Teslić (3.026 KM), ugovor potpisano 3. 5. 2022., sa „Aquaterm“ Olovom (910 KM) ugovor potpisano 27. 6. 2022., dok s dobavljačem „Aqua Bristol“ Tuzla ugovor potpisano 2. 11. 2022. (0 KM nije bilo evidentiranog prometa).

Nabavka motornog vozila putem otvorenog postupka pokrenuta je Odlukom od 28. 9. 2022. godine, procijenjena vrijednost iznosila je 87.165 KM (74.500,00 KM bez PDV-a). Tendersku dokumentaciju je preuzeo 10 ponuđača. Otvaranje ponuda je izvršeno 14. 11. 2022. godine, pristigla jedna ponuda vrijednosti 86.764 KM (74.157 KM bez PDV-a), koja je ocijenjena kao prihvatljiva. Tenderskom dokumentacijom, pored tehničkih specifikacija, zahtjevan je i rok isporuke od 10 dana od potpisivanja ugovora. Ugovor je potpisano s dobavljačem „CM-COSMETIC MARKET“ d.o.o. Vitez dana 14. 12. 2022. godine na iznos 86.764 KM, za isporuku vozila (Passat elegance 2.0). Isporuka, fakturisanje i plaćanje je izvršeno u skladu sa Ugovorom.

Nabavka usluga održavanja programskog paketa za import recepata u vrijednosti 2.948 KM provedena je putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja. U ranijem periodu Zavod je kupio programski paket (licencu) za import recepata iz ugovornih apoteka i obradu istih u cilju analize potrošnje i drugih parametara za izdavanje lijekova sa Pozitivne liste lijekova, koji se mogu propisivati na teret Zavoda, od dobavljača „KOMP-ING“ d.o.o. Vitez. Kupljeni program je autorsko pravo spomenutog poduzeća i postupak nabave usluga održavanja programa se provodi pregovaračkim postupkom na godišnjem nivou, u skladu sa članom 21. stav 1. tačka c) Zakona o javnim nabavkama. Predmetni postupak je realizovan iz drugog puta, prvi postupak je poništen Odlukom od 8. 12. 2021. godine jer ponuđač nije dostavio uredno dokumentovanu ponudu. U drugom postupku pokrenutom 13. 12. 2021. godine, nabavka je provedena i zaključen je ugovor 11. 1. 2022. godine. Ponuđač je dostavio konačnu ponudu zadržavajući inicijalnu cijenu (mjesečni iznos 246 KM, na osnovu čega je potpisano jednogodišnji ugovor).

Pregovarački postupak bez objave obavještenja za nabavku softverskih usluga - trezorsko poslovanje i održavanje programa i licenci, ukupne vrijednosti 22.000 KM (18.803 KM bez PDV-a). Odlukom o pokretanju postupka nabavke procijenjena je vrijednost nabavke u planiranom iznosu. Inicijalna ponuda dobavljača je bila 22.066 KM (18.860 KM bez PDV-a), a u zapisniku o pregovorima navodi se da su predstavnici ugovornog organa naveli da je ponuđač odobrio popust 2,5% (ukupno 471 KM), tako da je konačna cijena na koju je i zaključen ugovor u iznosu od 21.515 KM (18.388 KM bez uračunatog PDV-a).

Nabavka uredskog materijala provedena je putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda. Planom javnih nabavki predviđen je iznos 15.000 KM sa PDV-om a kriterij za izbor je najniža cijena tehnički zadovoljavajuće ponude. Odluka o pokretanju postupka je donesena 5. 4. 2022. godine. Tendersku dokumentaciju su preuzele 33 ponuđača. Pregled i ocjena četiri pristigle ponude (sve ocijenjene kao prihvatljive) izvršena je 28. 4. 2022. godine (inicijalne ponude ukupne vrijednosti su zabilježene u iznosima bez PDV-a : 13.922 KM, 15.953 KM, 17.638 KM i 23.854 KM). Nakon sprovedene E-aukcija 5. 5. 2022. godine na kojoj su učestvovala dva od četiri ponuđača (druga dva ponuđača nisu mijenjali iznos ponude), date su konačne ponude u iznosima 14.929 KM i 14.953 KM. Odabrana je najniža ponuda i donesena Odluka o prihvatanju najniže ponuda dobavljača „IBRA“ d.o.o. Travnik na iznos 14.929 KM sa PDV-om. Kroz postupak e-aukciju došlo se do značajnog smanjenja ukupne vrijednosti početnih ponuda (drugo rangirani ponuđač je ponudio smanjenje od 20%, dok je izabrani ponuđač koji je inicijalno ponudio najveći iznos, snizio ponudu za 47%).

8. IT REVIZIJA U PROCESIMA TREZORSKOG POSLOVANJA, HCFIS-A, KONTROLE POTROŠNJE LIJEKOVA, PODRŠKE INOOSIGURANJU I PROCESU USPOSTAVLJANJA INFORMACIONOG SISTEMA ZDRAVSTVA U SREDNJOBOSANSKOM KANTONU

Za podršku trezorskom poslovanju i obračunu plaća i naknada zaposlenih Zavod koristi softver kao servis provajdera. On je nabavljen putem zajedničke nabavke koju je proveo FZZOIR za kantonalne zavode. Baza podataka nalazi se na infrastrukturi autora softvera (u oblaku), kojoj korisnici pristupaju putem web softverskog rješenja putem interneta. U toku implementacije u fazi testa prihvatljivosti softverskog rješenja, kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja su imali primjedbe na funkcionalan softver koji autor softverskog rješenja nije otklonio i predložio njihovu korekciju u garantnom periodu. Dio kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja nije prihvatio predloženu korekciju zbog čega su pojedini zavodi raskinuli ugovor, a zatim i sudskog spora, koji je riješen u njihovu korist. S obzirom na to da je sistem u produkciji od 2012. godine, dio nedostataka je otklonjen, ali i dalje je za izvršenje određenih funkcija potrebno više koraka, što usporava rad i stvara mogućnost ljudske greške. Revizijom je uočeno da odziv sistema kod pokretanja aplikacije i podnošenja zahtjeva za obradu i sama obrada dugo traju (naprimjer generiranje izvještaja). Softversko rješenje nije funkcionalno u domenu generisanja izvještaja o novčanim tokovima, iako je generisanje tog izvještaja bilo funkcionalni zahtjev izrade softverskog rješenja. Ured je dao preporuku da se izvrši analiza i otklanjanje uočenih nedostataka u radu softvera, što je i učinjeno. Odgovornost za rezervne kopije podataka je na provajderu servisa. Zavod zaključuje godišnje ugovore o tehničkoj funkcionalnoj podršci i korištenju hardverske platforme, na bazi mjesecnih naknada. Ured je dao preporuku da se ugovorom reguliše pravo vlasništva na podacima, koji su u cijelosti smješteni kod provajdera, kao i periodična isporuka dokumentovanih podataka Zavodu, što je i učinjeno.

„HCFIS – Health Care Financial Information System“ implementiran je 2002. godine u sklopu projekta „Osnovne bolničke službe“, a finansiran je kreditom Svjetske banke, kao jedinstven informacioni sistem za vođenje evidencija o osiguranicima i finansijskim tokovima u ministarstvima i zavodima zdravstvenog osiguranja i zavodima za javno zdravstvo. Autor softvera je informatička firma „ALEM“ Systems Sarajevo.

Vlasnik izvornog koda softvera HCFIS-a je Federalno ministarstvo zdravstva, a zakonska nadležnost održavanja i razvoja aplikativnog softvera, kao i vođenje jedinstvenog informacionog sistema je u FZZOIR-u, u skladu sa članovima 18. i 100. Zakona o zdravstvenom osiguranju FBiH. U okviru SITAP projekta i povezivanja sa Jedinstvenim informacionim sistemom (u dalnjem tekstu: JIS) u Poreznoj upravi FBiH, Zavodu je isporučen novi hardver koji je iskorišten i za modernizaciju infrastrukture HCFIS-a, čime su osigurani uslovi za zamjenu distribuirane obrade po poslovnicama sa centralizovanom u Zavodu. Početkom primjene JIS-a dograđen je interfejs HCFIS-a, a baza podataka za nova polja, kako bi se omogućila obrada podataka preuzetih iz JIS-a (prijava i odjava i uplate doprinosa). Aplikativni softver se sastoji od modula: Matične evidencije (osigurana lica, obveznici, ljekari, ljekarske komisije, organizacione jedinice, komitenti) medicinske evidencije (bolovanja, odobrenja), prihodi i rashodi (fakture iz zdravstvenih ustanova, fakture za lijekove, fakture za pomagala, izlazne fakture, import RAS fajlova, promet žiroračuna, kontrola zaduženja obveznika, ostale pomoći i naknade, refundacije bolovanja) izvještaji, šifarnici, administriranje. Iz razloga što nije pronađen adekvatan model zajedničkog finansiranja, nije osiguran razvoj softverske aplikacije HCFIS-a, dok je FZZOIR u okviru svojih raspoloživih IT resursa osigurao podršku dijela manjih izmjena na aplikativnom softveru u okviru iste verzije razvojnog softverskog alata. Neriješeno pitanje razvoja je rezultiralo da se dio funkcionalnosti softvera ne koristi.

Zavod je krajem 2021. godine dostavio FZZOIr-u načelnu saglasnost za vođenje zajedničkog postupka nabavke usluga održavanja i nadogradnje HCFIS informacionog sistema. Krajem 2022. godine održan je zajednički sastanak svih kantonalnih zavoda i sačinjen je Zapisnik sa sastanka u kojem su navedeni planovi aktivnosti na realizaciji zajedničke nabavke. Potencijalno je pet zavoda (četiri kantonalna i FZZOIr) bilo zainteresovano za zajednički postupak nabavke usluge održavanja i nadogradnje HCFIS sistema, dok preostali kantonalni zavodi ili nikada nisu koristili HCFIS sistem ili su u međuvremenu izvršili tranziciju na drugo softversko rješenje. Na osnovu prezentirane dokumentacije do kraja revidirane godine zajednička nabavka nije provedena niti je bilo dodatnih aktivnosti vezanih za realizaciju usluge nadogradnje i održavanja HCFIS sistema.

Ministarstvo zdravstva i socijalne politike Srednjobosanskog kantona je u 2021. godini pokrenulo javnu nabavku za uspostavu integrisanog zdravstvenog sistema primarne zdravstvene zaštite. Krajem godine angažman je dobila IT kompanija Cuspis d.o.o. Brčko. Zavod je u saradnji sa kompanijom Cuspis d.o.o. početkom 2022. godine započeo implementaciju uvođenja elektronskih recepata kroz modul integrisanog zdravstvenog sistema pod nazivom „e-recept“. Tehnička rješenja modula „e-recept“ za uvođenje elektronskih recepata zahtijevala su izmjene određenih procedura poslovanja Zavoda, što je u konačnici rezultiralo potpisivanjem novih ugovora sa apotekama. Ugovorom je predviđeno da elektronske specifikacije i elektronske rekapitulacije apoteke dostavljaju Zavodu uz fakture za izdane lijekove. Nije prezentirana strategija IT razvoja zdravstva SBK.

IT zaposlenici Zavoda na dnevnoj osnovi vrše import podataka uplate doprinosa iz RAS-a, prijave i odjave iz Porezne uprave u HCFIS sistem na način da koordinator AOP preuzme datoteke sa drugih lokacija (e-mail, dijeljeni diskovi) i pokrene proces importa u HCFIS sistem. Datoteke sa ovim podacima se šalju i dobavljaču za informacioni sistem i modul „e-recept“. Nije implementirana automatska razmjena podataka između HCFIS sistema i informacionog sistema primarne zdravstvene zaštite i modula „e-recept“. Pored modula „e-recept“ i „e-karton“, Zavod nema saznanja da li se ostali moduli koriste unutar informacionog sistema primarne zdravstvene zaštite.

Proces **inoosiguranja** je u fazi uspostave informacionog sistema. U procesu kontrole paušalnih naknada za zdravstveno osiguranje bh. penzionera u drugim državama i inostranim penzionera u BiH, kao i refundiranja stvarnih troškova za zdravstvene usluge ostvarene u drugim državama, koristile su se pomoćne evidencije. Zavod se uključio u aktivnosti na pronalaženju zajedničkog rješenja sa ostalim kantonalnim zavodima i FZZOIr-om. FZZOIr je izvršio nabavku usluge implementacije softverskog rješenja za inoosiguranje, u koju nisu uključeni kantonalni zavodi. Krajem revidirane godine FZZOIr je samo prezentirao idejno rješenje sistema za proces inoosiguranja kantonalnim zavodima putem webinara, a kantonalni zavodi su u toku webinara trebali dati svoje mišljene na idejno rješenje. Planirano je da se u narednom periodu pusti testna verzija informacionog sistema i da će svi kantonalni zavodi dobiti pristup testnom okruženju kako bi mogli testirati sistem. Server i podaci će se nalaziti u FZZOIr-u, a produkcionom okruženju kantonalni zavodi će pristupati putem VPN konekcije.

Zavod nije bio uključen u procese pokretanja javnih nabavki i informatizacije zdravstva u SBK. Zavod nema uvid u zaključene ugovore o implementaciji softverskih rješenja niti ugovore o održavanju sistema.

Informatizacija domova zdravlja i Zavoda – Srednjobosanski kanton je u strategiji razvoja za period 2016-2020. godine kao mjeru za obezbeđenje strateškog cilja „poboljšanje kvaliteta zdravstvenih usluga“ odredio informatizaciju domova zdravlja i Zavoda te projektu aktivnost implementacije projekta HSEP koju je provodilo Federalno ministarstvo zdravstva. Glavni koordinator za navedeni projekat je Zavod zdravstvenog osiguranja SBK. Napominjemo da SBK nema usvojenu strategiju IT razvoja. U okviru projekta HSEP izvršena je isporuka opreme dok nabavka softverskog rješenja nije realizovana, a namijenjena sredstva iz projekta su uplaćena u Budžet FBiH. Vlada SBK je u Budžetu Ministarstva zdravstva i socijalne politike za 2018. godinu planirala sredstva za implementaciju informacionog sistema zdravstva SBK i dalje provodila informatizaciju zdravstvenih ustanova, a da prema izjavama odgovornih nije uključila Zavod, iako je on bio određen za glavnog koordinatora informatizacije u projektu HSEP.

Zavodu je isporučen server 2016. godine, vrijednosti 145.314KM, namijenjen za centralnu lokaciju u okviru HSEP projekta, ali Zavod nije poduzimao inicijativu da se uključi u proces informatizacije zdravstvenih ustanova pa je server ostao neiskorišten. U toku vršenja revizije Zavod je imao plan da se server stavi u funkciju i da se postojeći sistemi HCFIS i aplikacija za obradu podataka Komisije za liječenje izvan Kantona migriraju na novi server. Krajem izvještajne godine, Vlada SBK je zaključkom obavezala Zavod na aktivno učešće u procesu informatizacije zdravstvenih ustanova u SBK i pružanje tehničke podrške implementaciji elektronskih zdravstvenih knjižica. U okviru navedenog projekta Ministarstvo je isporučilo i ugovorima o darivanju prenijelo na Zavod vlasništvo nad 115.000 komada PVC kartica za knjižice, štampač i ribone za štampu.

U 2021. godini u Zavodu su završeni radovi na instalaciji optičkih kablova za povezivanje na internet i implementiranim zdravstvenim sistemima. Napravljena je redundantna internet veza prema dva provajdera: BH Telecom i Hrvatske telekomunikacije (HT). Zavod nema svoju korporativnu, nacionalnu **.ba** internet domenu Bosne i Hercegovine, već koristi poddomenu BH Telekoma **.com.ba**, a poslovna korespondencija se odvija putem e-mail adresa komercijalnih servisa (Google e-mail servis). Zaposleni na ovaj način mogu kompromitovati i učiniti dostupnim kompanijske podatke trećim stranama (uslijed nedovoljne informatičke pismenosti ili tendenciozno) i na taj način ugroziti poslovne tajne, povjerljive informacije i omogućiti pristup ličnim podacima, što predstavlja rizik od gubitka integriteta poslovnih podataka i informacija te neovlaštenog pristupa. Preporuka je da svi zaposlenici u zdravstvenim ustanovama SBK koriste korporativne e-mail adrese i da se zabrani upotreba privatnih e-mail adresa u poslovne svrhe.

Uvidom u sistematizaciju radnih mjesa za IT zaposlenike Zavoda može se konstatovati da trenutno ne postoji organizaciona jedinica za IT, već su IT zaposlenici raspoređeni u okviru Službe za finansijsko-računovodstvene poslove kao koordinator AOP (1 izvršilac) i samostalni referent AOP (1 izvršilac). Uzimajući u obzir činjenicu da je Zavodu dodijeljena uloga glavnog koordinatora na projektu informatizacije zdravstva u Kantonu, postoji opravdani profesionalni skepticizam u vezi sa izvršenjem navedene uloge sa dva izvršioca koji su dio Službe za finansijsko-računovodstvene poslove. Potrebno je kontinuirano jačati interne IT ljudske resurse za podršku informatizacije zdravstva u SBK.

Ministarstvo zdravstva Srednjobosanskog kantona je pokretač projekta „e-iskaznica“, a kompanija MedIT d.o.o. Sarajevo je implementirala sistem u junu 2021. godine. U revidiranoj godini sistem „e-iskaznica“ nije bio u produkciji jer nije integriran sa drugim sistemima koji su radili drugi dobavljači, a Zavod nema potvrdu da li je sistem u potpunosti implementiran, integriran i spreman za produkciju. U zdravstvenim ustanovama Srednjobosanskog kantona i dalje se koriste papirne verzije zdravstvenih knjižica. Zavod ni u ovom slučaju nije bio uključen u procese nabavke i implementacije sistema „e-iskaznica“. IT zaposlenici Zavoda su testirali štampanje knjižica na PVC karticama i taj dio sistema je spreman za produkciju, ali tako odštampana knjižica se ne može dalje koristiti u sistemu jer sistem nije povezan sa drugim relevantnim sistemima. U cilju zamjene papirne verzije zdravstvenih knjižica zdravstvenim knjižicama na PVC karticama i uvođenja u upotrebu sistema „e-iskaznica“ potrebno je poduzeti aktivnosti koje će omogućiti, u okviru nadležnosti, da se sistem „e-iskaznica“ implementira i integrše sa svim drugim neophodnim sistemima kako bi mogao da se pusti u produkciju u punom kapacitetu.

Iz navedenog se može zaključiti da informatizacija zdravstva SBK nije provedena u cijelosti. S obzirom na to da Zavod nije bio uključen u proces informatizacije zdravstva, samim tim je bio onemogućen da nam prezentira dokumentaciju o statusu pokrenutih projekata. Također, nije nam prezentirano da li su svi implementirani moduli u produkciji, te da li su integrirani sa drugim relevantnim sistemima.

Preporuke:

- u okviru nadležnosti i ovlaštenja, sa Zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH i kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja osigurati tehnološki razvoj HCFIS-a;**

- *poduzeti aktivnosti koje će omogućiti, u okviru nadležnosti, sudjelovanje u informatizaciji zdravstva u Srednjobosanskom kantonu sa Federalnim ministarstvom zdravstva i kantonalnim Ministarstvom zdravstva i socijalne politike i u tu svrhu osigurati sve potrebne ljudske i materijalne resurse, te inicirati izradu strategije IT razvoja zdravstva Kantona;*
- *staviti novi server u funkciju i migrirati postojeće sisteme, aplikacije i podatke sa starog na novi server;*
- *poduzeti aktivnosti koje će omogućiti, u okviru nadležnosti, da se sistem „e-iskaznica“ implementira i integriše sa svim drugim neophodnim sistemima kako bi sistem „e-iskaznica“ mogao da se pusti u produkciju u punom kapacitetu;*
- *usvojiti politiku/proceduru za interno i eksterno komuniciranje u skladu sa zahtjevima standarda ISO 27001, gdje će, između ostalog, biti propisano da se poslovna korespondencija obavlja isključivo korporativnim e-mail adresama, a ujedno i zabranjuje upotreba privatnih e-mail adresa u poslovne svrhe;*
- *kontinuirano jačati interne IT ljudske resurse za podršku informatizacije zdravstva u Srednjobosanskom kantonu.*

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu Zavod je 28. 7. 2023. godine dostavio komentar bez dodatne dokumentacije.

Obrazloženja su data na nalaze i preporuke u vezi sa: nedonošenjem odluke o izmjeni odluke o izvršenju finansijskog plana, knjigovodstvenim evidentiranjem potraživanja i obaveza po osnovu paušalnih naknada proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i usuglašavanjem ovih potraživanja i obaveza sa Zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, i poslovnim prostorima koji su evidentirani u poslovnim knjigama Zavoda, a za koje Zavod ne posjeduje dokumentaciju o vlasništvu ili posjedu.

Uz komentare nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju, za šta dajemo sljedeća obrazloženja:

- u obrazloženju vezanom za nedonošenje odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izvršenju Finansijskog plana Zavoda za 2022. godinu prilikom izmjena i dopuna Finansijskog plana za 2022. godinu, u komentaru je navedeno da je Odluka o izvršavanju Finansijskog plana za 2022. godinu obuhvatila sve potrebne propise, akte i materijalne pretpostavke za realizaciju Finansijskog plana, a s obzirom na to da se realizacija rebalansiranih stavki vrši po istim aktima i na način utvrđen Odlukom o izvršavanju Finansijskog plana za 2022. godinu, smatrali su da nema potrebe donositi novu odluku. Uvažavajući dato obrazloženje, Zavod je shodno odredbama Zakona o budžetima u FBiH trebao donijeti odluku o izmjenama i dopunama Odluke o izvršenju Finansijskog plana Zavoda za 2022. godinu;
- u vezi s knjigovodstvenim evidentiranjem potraživanja i obaveza po osnovu paušalnih naknada proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i usuglašavanjem ovih potraživanja i obaveza sa Zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, u komentaru je navedeno da je pravo na zdravstvenu zaštitu za vrijeme boravka u inostranstvu regulisano članom 41. stav 2. i 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju, a da provedbene propise iz ove oblasti donosi ministar zdravstva. Uvjeti za ostvarivanje tog prava utvrđeni su Pravilnikom o uvjetima, načinu i postupku ostvarivanja prava zdravstvene zaštite za vrijeme boravka u inostranstvu, pri čemu je FZZOIR, između ostalog, ovlašten vršiti kontrolu isplata koje izvrši predstavništvo za korištenje zdravstvene zaštite osiguranih lica. Pravilnikom su propisani samo uvjeti i način pod kojima se ostvaruje pravo, s napomenom da kantonalni zavodi nisu ovlašteni da izravno usaglašavaju stanje obaveza i potraživanja sa zemljom potpisnicom Međunarodnog ugovora, nego to u ime kantonalnih zavoda obavlja FZZOIR.

Dalje se navodi da je Zavod paušalne naknade u iznosu od 1.089.691 KM, koje se odnose na period 2016–2019. godine, platio i knjižio u 2022. godini jer je u 2022. godini dostavljen usaglašen obračun od FZZOIR-a. U komentaru Zavod ističe da usaglašavanje traje godinama, a da Zavod knjiži usaglašeno stanje u godini kada se konačno utvrdi stvarni iznos obaveza i potraživanja. Za obaveze po osnovu paušalnih naknada u iznosu od 1.689.375 KM i potraživanja u iznosu od 93.161 KM navodi se da su utvrđene u pomoćnim evidencijama Zavoda, a Zavod je uputio zahtjev za usaglašavanje FZZOIR-u, što je i konstatovano u Izvještaju.

Dato obrazloženje nije imalo uticaja na izmjenu nalaza u Izvještaju, s obzirom na to da je članom 76. Zakona o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama Zavoda definisano da se rashodi i izdaci priznaju na temelju nastanka poslovog događaja (obaveze) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju. Imajući u vidu da je evidentiranje rashoda za obaveze koje su plaćene u 2022. godini, a koje se odnose na period 2016–2019. godine, vršeno u momentu plaćanja, nije bilo osnova da se priznaju rashodi u 2022. godini, nego je ove rashode trebalo priznati na teret akumuliranog rezultata. Neevidentiranje obaveza i potraživanja u poslovnim knjigama za posljedicu ima da finansijski izvještaji ne daju tačne podatke o tim obavezama i potraživanjima. Proces usaglašavanja i naplata traje godinama, a zbog potencijalnih reklamacija, odnosno kontrareklamacija jasno je da obračuni mogu podlijegati promjenama koje će uticati na konačan iznos obaveza i potraživanja Zavoda, za šta se također mogu provesti korektivna knjiženja. Također, FZZOIR je u skladu sa zaključenim Međunarodnim ugovorima definisan kao „tijelo za vezu“, odnosno tijelo zaduženo od nadležnih tijela za održavanje izravne, međusobne veze i posredovanja između nadležnih nosilaca država ugovornica radi učinkovite provedbe ovih ugovora, shodno čemu posreduje u svim aktivnostima u vezi ino osiguranja.

Također, vezano za poslovne prostore koji su evidentirani u poslovnim knjigama iako Zavod ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu ili posjedu, u komentarima je navedeno da je Zavod do sada poduzimao i da će dalje poduzimati sve aktivnosti kako bi osigurao validnu dokumentaciju o vlasništvu, ali da nailazi na poteškoće u saradnji s općinskim organima koji su ključni za nastavak započetih postupaka na uknjižavanju prava vlasništva.

Na ostale navode, konstatacije i preporuke iz Nacrta izvještaja o finansijskoj reviziji Zavod nema primjedbi, niti komentara.

Reviziju Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna obavio je revizorski tim u sastavu: Azra Milak – voditeljica tima u prethodnoj reviziji, Armen Skejić – vođa tima u konačnoj reviziji, Zijada Brajić – članica tima, i Emir Skalonjić – član tima.

Vođa tima

Armen Skejić, s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju
zavoda, fondova i agencija

Marijana Milićević, s.r.

V. PRILOZI

- 1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

**OBRAZAC
GIB**

Nadležno ministarstvo: Ministarstvo zdravstva i socijalne politike SBK/KSB

Identifikacijski broj: 4236110310003
šifra po kvalifikacionoj
djelatnosti:
75300
Organizacioni
broj: _____

Operativni
broj: _____

Fukcionalni kod: 0700

Potrošačka jedinica-glava: Zavod za zdravstveno osiguranje SBK/KSB

Sjedište potrošačke jedinice: Novi Travnik

Fond: 01
Pojedinačni
obrasci: _____
Konsolidovani
obrasci: _____

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

Period izvještavanja: od 01.01. 2022. do 31.12.2022.

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
		2		3	4	5	6	7
1		P R I H O D I (2+17+36)	200	130.870.000	132.133.544	116.953.010	1.263.544	101,0%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	122.020.000	126.858.788	110.624.636	4.838.788	104,0%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	0	0	0	0	0,0%
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	0	0	0	0	0,0%
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204	0	0	0	0	0,0%
6	711900	Porez na dobit banaka i dr.fin.organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205	0	0	0	0	0,0%

7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	122.020.000	126.858.788	110.624.636	4.838.788	104,0%
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	122.020.000	126.858.788	110.624.636	4.838.788	104,0%
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (13=14)	208	0	0	0	0	
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209	0	0	0	0	0,0%
11	714000	Porez na imovinu (15=16)	210	0	0	0	0	0,0%
12	714100	Porez na imovinu	211	0	0	0	0	0,0%
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212	0	0	0	0	0,0%
14	716000	Porezi na dohodak	213	0	0	0	0	0,0%
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214	0	0	0	0	0,0%
16	719000	Ostali porezi	215	0	0	0	0	0,0%
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216	4.850.000	5.274.756	4.828.374	424.756	108,8%
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217	50.000	32.142	4.257	-17.858	64,3%
19	721100	Prihodi od nefin.javnih preduzeća i finansijskih institucija	218				0	0,0%
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	50.000	32.142	4.257	-17.858	64,3%
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220	0	0	0	0	0,0%
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	0	0	0	0	0,0%
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222	0	0	0	0	0,0%
24	721600	Prihodi od privatizacije	223	0	0	0	0	0,0%
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224	0	0	0	0	0,0%
26	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....33)	225	4.800.000	5.242.614	4.824.117	442.614	109,2%
27	722100	Administrativne takse	226	0	0	0	0	0,0%
28	722200	Sudske takse	227	0	0	0	0	0,0%
29	722300	Komunalne naknade i takse	228	0	0	0	0	0,0%
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229	0	0	0	0	0,0%
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	230	0	0	0	0	0,0%
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	4.800.000	5.242.614	4.820.435	442.614	109,2%
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	0	0	3.682	0	
34	723000	Novčane kazne	233	0	0	0	0	
35	777000	Drugi tekući prihodi	234	0	0	0	0	

36		PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	4.000.000	0	1.500.000	-4.000.000	0,0%
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih Vlada i međunarodnih organizacija	236	0	0	0	0	0,0%
38	732100	Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237	4.000.000	0	1.500.000	-4.000.000	0,0%
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih Vlada	238	0	0	0	0	0,0%
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239	0	0	0	0	
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	0	0	0	0	0,0%
42	733100	Donacije	241	0	0	0	0	0,0%
43		R A S H O D I (44+47+48+58+67+75+80)	242	130.540.000	127.959.382	119.918.019	-2.580.618	98,0%
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	2.888.000	2.542.375	2.426.118	-345.625	88,0%
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	2.498.000	2.234.554	2.120.605	-263.446	89,5%
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	390.000	307.821	305.513	-82.179	78,9%
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	271.500	242.426	230.762	-29.074	89,3%
48	613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	122.390.000	120.933.716	112.859.261	-1.456.284	98,8%
49	613100	Putni troškovi	248	8.000	4.722	1.568	-3.278	59,0%
50	613200	Izdaci za energiju	249	55.000	42.158	41.634	-12.842	76,7%
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	83.000	71.122	68.996	-11.878	85,7%
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	20.017.000	19.753.520	18.338.709	-263.480	98,7%
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	17.000	12.851	9.188	-4.149	75,6%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	56.000	51.230	50.386	-4.770	91,5%
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	39.500	13.637	7.946	-25.863	34,5%
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	82.500	80.472	13.611	-2.028	97,5%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	102.032.000	100.904.004	94.327.222	-1.127.996	98,9%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257	4.490.500	4.240.865	4.401.878	-249.635	94,4%
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	0	0	0	0	0,0%
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	4.140.500	4.053.945	4.095.049	-86.555	97,9%
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	250.000	170.714	174.751	-79.286	68,3%
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261	0	0	0	0	0,0%
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262	0	0	0	0	0,0%
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263	0	0	0	0	0,0%
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264	0	0	0	0	0,0%

66	614800	Drugi tekući rashodi	265	100.000	16.206	132.078	-83.794	16,2%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	0	0	0	0	0
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267	0	0	0	0	0,0%
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	0	0	0	0	0,0%
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	0	0	0	0	0,0%
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270	0	0	0	0	0,0%
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271	0	0	0	0	0,0%
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	0	0	0	0	0,0%
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273	0	0	0	0	0,0%
75	616000	Izdaci za kamate (76+.....+79)	274	0	0	0	0	0,0%
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275	0	0	0	0	0,0%
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276	0	0	0	0	0,0%
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	0	0	0	0	0,0%
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278	0	0	0	0	0,0%
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279	500.000				0,0%
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	330.000	4.174.163	-2.965.009	3.844.163	1264,9%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281	0	0	0	0	0,0%
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	0	0	0	0	0,0%
84	811100 (osim 811122 i 811123)	Primici od prodaje stalnih sredstava	283	0	0	0	0	0,0%
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0	0	0	0,0%
86	811900	Ostali kapitalni primici	285	0	0	0	0	0,0%
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	1.230.000	131.028	10.306	-1.098.972	10,7%
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	0	0	0	0	0,0%
89	821200	Nabavka građevina	288	1.000.000	0	0	-1.000.000	0,0%
90	821300	Nabavka opreme	289	185.000	131.028	10.306	-53.972	70,8%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290	0	0	0	0	0,0%
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	20.000	0	0	-20.000	0,0%
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	25.000	0	0	-25.000	0,0%

94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA minus 83)	(87	293	1.230.000	131.028	10.306	-1.098.972	10,7%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 minus 94)	294		-900.000	4.043.134	-2.975.316	4.943.134	-449,2%
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295		0	0	0	0	0,0%
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296		0	0	0	0	0,0%
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297		0	0	0	0	0,0%
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298		0	0	0	0	0,0%
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299		0	0	0	0	0,0%
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300		0	0	0	0	0,0%
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajedničkim ulaganjima	301		0	0	0	0	0,0%
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302		0	0	0	0	0,0%
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303		0	0	0	0	0,0%
105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304		0	0	0	0	0,0%
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305		0	0	0	0	0,0%
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	306		0	0	0	0	0,0%
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307		0	0	0	0	0,0%
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308		0	0	0	0	0,0%
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309		0	0	0	0	0,0%
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310		0	0	0	0	0,0%
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311		0	0	0	0	0,0%
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312		0	0	0	0	0,0%
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313					0	0,0%
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314		0	0	0	0	0,0%
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315		0	0	0	0	0,0%

117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316	0	0	0	0	0,0%
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317	0	0	0	0	0,0%
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318	0	0	0	0	0,0%
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	0	0	0	0	0,0%
121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320	0	0	0	0	0,0%
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321	0	0	0	0	0,0%
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322	0	0	0	0	0,0%
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+.....+130)	323	0	0	0	0	0,0%
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz državu	324	0	0	0	0	0,0%
126	823200	Vanjske otplate	325	0	0	0	0	0,0%
127	823300	Otplate domaćeg pozajmljivanja	326	0	0	0	0	0,0%
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327	0	0	0	0	0,0%
129	823500	Otplata duga po izdanim garancijama	328	0	0	0	0	0,0%
130	823600	Otkup duga	329	0	0	0	0	0,0%
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA (115 minus 124))	330	0	0	0	0	0,0%
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	-900.000	4.043.134	-2.975.316	4.943.134	-449,2%
133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	131.770.000	128.090.410	119.928.326	-3.679.590	97,2%
134	01	Opšte javne usluge (135+....+142)	333	0	0	0	0	0,0%
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	0	0	0	0	0,0%
136	012	Strana ekonomski pomoć	335	0	0	0	0	0,0%
137	013	Opće usluge	336	0	0	0	0	0,0%
138	014	Osnovno istraživanje	337	0	0	0	0	0,0%
139	015	liR Opće javne usluge	338	0	0	0	0	0,0%
140	016	Opće javne usluge n. k.	339	0	0	0	0	0,0%
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340	0	0	0	0	0,0%
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341	0	0	0	0	0,0%

143	02	Odbojka(144+.....+148)	342	0	0	0	0	0,0%
144	021	Vojna odbrana	343	0	0	0	0	0,0%
145	022	Civilna odbrana	344	0	0	0	0	0,0%
146	023	Inostrana vojna pomoć	345	0	0	0	0	0,0%
147	024	IiR Odbrana	346	0	0	0	0	0,0%
148	025	Odbrana n. k.	347	0	0	0	0	0,0%
149	03	Javni red i sigurnost (150+.....+155)	348	0	0	0	0	0,0%
150	031	Policijske usluge	349	0	0	0	0	0,0%
151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350	0	0	0	0	0,0%
152	033	Sudovi	351	0	0	0	0	0,0%
153	034	Zatvori	352	0	0	0	0	0,0%
154	035	IiR Javni red i sigurnost	353	0	0	0	0	0,0%
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	0	0	0	0	0,0%
156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355	0	0	0	0	0,0%
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	0	0	0	0	0,0%
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	0	0	0	0	0,0%
159	043	Gorivo i energija	358	0	0	0	0	0,0%
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359	0	0	0	0	0,0%
161	045	Transport	360	0	0	0	0	0,0%
162	046	Komunikacije	361	0	0	0	0	0,0%
163	047	Ostale industrije	362	0	0	0	0	0,0%
164	048	IiR Ekonomski poslovi	363	0	0	0	0	0,0%
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364	0	0	0	0	0,0%
166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365	0	0	0	0	0,0%
167	051	Upravljanje otpadom	366	0	0	0	0	0,0%
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367	0	0	0	0	0,0%
169	053	Smanjenje zagađenosti	368	0	0	0	0	0,0%
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369	0	0	0	0	0,0%
171	055	IiR Zaštita životne sredine	370	0	0	0	0	0,0%

172	056	Zaštitu životne sredine n. k.	371	0	0	0	0	0,0%
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+....+179)	372	0	0	0	0	0,0%
174	061	Stambeni razvoj	373	0	0	0	0	0,0%
175	062	Razvoj zajednice	374	0	0	0	0	0,0%
176	063	Vodosnabdijevanje	375	0	0	0	0	0,0%
177	064	Ulična rasvjeta	376	0	0	0	0	0,0%
178	065	IiR Stambeni i zajednički poslovi	377	0	0	0	0	0,0%
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378	0	0	0	0	0,0%
180	07	Zdravstvo (181+....+186)	379	131.770.000	128.090.410	119.928.326	-3.679.590	97,2%
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	20.060.000	19.725.501	18.313.023	-334.499	98,3%
182	072	Vanbolničke usluge	381	43.188.500	42.981.832	39.218.865	-206.668	99,5%
183	073	Bolničke usluge	382	57.700.000	56.947.888	53.740.457	-752.112	98,7%
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	845.500	830.255	771.032	-15.245	98,2%
185	075	IiR Zdravstvo	384	0,00	0,00	0,00	0	0,0%
186	076	Zdravstvo n. k.	385	9.976.000	7.604.934	7.884.949	-2.371.066	76,2%
187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+....+193)	386	0	0	0	0	0,0%
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	0	0	0	0	0,0%
189	082	Usluge kulture	388	0	0	0	0	0,0%
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389	0	0	0	0	0,0%
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390	0	0	0	0	0,0%
192	085	IiR Rekreacija, kultura i religija	391	0	0	0	0	0,0%
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392	0	0	0	0	0,0%
194	09	Obrazovanje (195+....+202)	393	0	0	0	0	0,0%
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	0	0	0	0	0,0%
196	092	Srednje obrazovanje	395	0	0	0	0	0,0%

197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396	0	0	0	0	0	0,0%
198	094	Visoko obrazovanje	397	0	0	0	0	0	0,0%
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398	0	0	0	0	0	0,0%
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399	0	0	0	0	0	0,0%
201	097	liR Obrazovanje	400	0	0	0	0	0	0,0%
202	098	Obrazovanje n. k.	401	0	0	0	0	0	0,0%
203	10	Socijalna zaštita (204+....+212)	402	0	0	0	0	0	0,0%
204	101	Bolest i hendikepiranost	403	0	0	0	0	0	0,0%
205	102	Starost	404	0	0	0	0	0	0,0%
206	103	Nastjednici	405	0	0	0	0	0	0,0%
207	104	Porodica i djeca	406	0	0	0	0	0	0,0%
208	105	Nezaposlenost	407	0	0	0	0	0	0,0%
209	106	Stanovanje	408	0	0	0	0	0	0,0%
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409	0	0	0	0	0	0,0%
211	108	liR Socijalna zaštita	410	0	0	0	0	0	0,0%
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	0	0	0	0	0	0,0%

U N. Travniku, Certificirani računovođa

Nezir Huseinpašić

Dana, 20.03.20223 god.

Broj dozvole: 0166/5

CERTIFICIRANI RAČUNOVODA
m.s.c. NEZIR HUSEINPAŠIĆ
Broj: 0166/5

Rukovodilac
M.P.

M.P.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE**

Ministarstvo zdravstva i soc.pol. SBK
Nadležno ministarstvo

Zavod za zdravstveno osiguranje SBK/KSB, Novi Travnik
Potrošačka jedinica - glava

Novi Travnik
Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac BS

4236110310003

Identifikacioni broj

84.30

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

0601

Organizacioni broj

0000000

Operativni broj

0700

Funkcionalni kod

01

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

BILANS STANJA
na dan 31.12.2022. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2	3	4	5	6	
I AKTIVA						
2	100000+200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	23.752.321	19.155.108	124,00
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	22.907.161	18.793.968	121,89
4	120000	Vrijednosni papiri	003	0		
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	484.292	272	178.048,53
6	140000	Kratkoročni plasmani	005	360.868	360.868	100,00
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006	0	0	
8	210000	Zalihe materijala i robe	007	0	0	
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008	0	0	
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	0	0	
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	1.291.341	1.259.601	102,52
12	011000	Stalna sredstva	011	2.152.894	2.046.163	105,22
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	861.553	786.562	109,53
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	1.291.341	1.259.601	102,52
15	020000	Dugoročni plasmani	014			
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016			
18	031000	Vrijednosni papiri	017			
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019			
21	09	Dugoročna razgraničenja	020			
22	UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41		021	25.043.662	20.414.709	122,67

* 1 0 4 6 5 7 4 8 0 1 9 3 3 7 *

str. 1 od 2

Kontrolni broj: 10465748019337

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2		3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	14.806.468	14.252.389	103,89
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	13.766.537	13.666.435	100,73
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024	0	0	
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025	0	0	
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	242.290	220.741	109,76
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027	0	0	
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	797.641	365.213	218,40
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029	0	0	0
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	0	0	
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031	0	0	
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032	0	0	
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	10.237.194	6.162.320	166,13
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	1.291.341	1.259.601	102,52
37	520000	Ostali izvori sredstava	035	0	0	
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036	0	0	
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037	8.945.853	4.902.719	182,47
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	038		0	
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	25.043.662	20.414.709	122,67

Novi Travnik, 27.02.2023.

Mjesto i datum

HUSEINPAHIĆ (OSMAN) NEZIR

Certifikovani računovoda

Dragan Solomun

Rukovodilac

0166/5
Broj dozvole

M.P.

063/381-663
Kontakt

Kontrolni broj: 10465748019337

str. 2 od 2

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE**

Ministarstvo zdravstva i soc.pol. SBK
Nadležno ministarstvo

Zavod za zdravstveno osiguranje SBK/KSB, Novi Travnik
Potrošačka jedinica - glava

Novi Travnik
Sjedište potrošačke jedinice

4236110310003 *

Identifikacioni broj

84.30

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

0601

Organizacioni broj

0000000

Operativni broj

0700

Funkcionalni kod

01

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

***
153359679338**

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
Period izvještavanja od 1.1.2022. do 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
	1	2	3	4
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	132.133.544
2	710000	Prihodi od poreza	451	126.858.788
3	720000	Neporezni prihodi	452	5.274.756
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	0
5	740000	Kapitalni transferi	454	0
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	0
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	0
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	0
9		Finansiranje (10+11+12)	458	0
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	0
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	0
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	0
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	132.133.544
14		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	127.889.324
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	2.523.424
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	240.232
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	120.709.679
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	4.415.989
20	615000	Kapitalni transferi	468	0
21	616000	Izdaci za kamate	469	0
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	131.028
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	131.028
24		Finansiranje (25+26)	472	0
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	0
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	0
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	128.020.352
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	4.113.192
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	18.793.969
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	22.907.161

Novi Travnik, 27.02.2023.

Mjesto i datum

HUSEINPAHIĆ (OSMAN) NEZIR

Certifikovani računovoda

Dragan Solomun

Rukovodilac

0166/5
Broj licence

M.P.

063/381-663
Kontakt

Kontrolni broj: 153359679338

str. 1 od 1

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SREDIŠNJA BOSNA/SREDNJOBOSANSKI KANTON

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE KSB/SBK

72290 Novi Travnik – Tel/fax: 030/790-816, 030 792-718 – E-mail: zsozsb-sbla@tel.net.ba

Broj: 05-33-13-376-3/23
Novi Travnik, 24.07.2023 god.

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI 2580) se daje u vezi sa vašom finansijskom revizijom Zavoda zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna za 2022.godinu, za svrhe Izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje takođe sa svrhom potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Zavoda zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bi smo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru
- Značajne prepostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti su razumne i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana su adekvatno računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvrijedljanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava, za slučajevе koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o Javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.

- Postupli smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja.
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku pokrenutih protiv Zavoda zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna i pokrenutih od strane Zavoda zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna, procjene ishoda tih sporova.
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnjanja i isplate po tim osnovama.
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije.
- neograničen pristup osobama u Zavoda zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna za koje ste vi utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neuskladenosti sa zakonom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate
- Dali smo vam sve informacije u vezi sa prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
  - rukovodstvo
  - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
  - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

